

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Osen kommune

Arkivsak: 25/56
Møtedato/tid: 18.02.2025 kl. 09:00
Møtested: Kommunehuset i Osen - møterom Buholmråsa

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Liv Tronstad på telefon 900 38 551, eller e-post: liv.tronstad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 10.02.2025

Lise Henriksen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Liv Tronstad
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/25	Referatsaker 18.02.2025
02/25	Orientering fra kommunedirektøren - Budsjett 2025 Økonomiplan 2025-2028 - Utfordringsbildet
03/25	Orientering fra kommunedirektøren – Internkontroll og statlige tilsyn
04/25	Eierskapskontroll Trønderenergi - Prosjektplan
05/25	Forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper Invitasjon til deltagelse i fellesprosjekt - Tilslutning til prosjektplan
06/25	Forvaltningsrevisjon Sosial bærekraft - Prosjektplan
07/25	Kontrollutvalgets årsmelding 2024
08/25	Budsjett kontrollarbeidet 2025 - Økonomiplan 2025-2028 Ramme vedtatt av kommunestyret
09/25	Innspill til kontrollutvalgsarbeidet
10/25	Godkjenning av møteprotokoll 18.02.2025

Referatsaker 18.02.2025

Behandles i utvalg
Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato
18.02.2025

Saknr
01/25

Saksbehandler Liv Tronstad
Arkivkode FE-033
Arkivsaknr 25/77 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene til orientering

Vedlegg

1. Tolkningsuttalelser.pdf
2. FKT - Medlemsinformasjon - desember 2024.pdf
3. Bernt svarer - habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret.pdf
4. Bernt svarer - Ordfører bør ikke delta i offentlig debatt der hen er inhabil.pdf
5. Bernt svarer - – Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere.pdf
6. Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger - regjeringen.no.pdf
7. Statlig-tilsyn-med-kommunene 2020- 2024 - Sammendrag.pdf
8. Selvkost i kommunene - Sammendrag av rapport.pdf

Saksopplysninger

Følgende referater vil bli presentert i møtet:

1. Tolkningsuttalelser fra departementet § 23-1: Valgbarhetsreglene for kontrollutvalget
2. FKT Medlemsinformasjon desember 2024
3. Bernt svarer – Habilitetsreglene gjelder
4. Bernt svarer – Ordfører bør ikke delta i
5. Bernt svarer – Vi verken har eller bør
6. Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger
7. Statlig tilsyn med kommunene 2020-2024 - Sammendrag
8. Selvkost i kommunene – avskrivningstid, kalkylerente og framføringsperiode - Sammendrag

§ 23-1: Valgbarhetsreglene for kontrollutvalget

Tolkningsuttalelse | Dato: 29.01.2025

Mottaker: Norges Kommunerevisorforbund NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Vår referanse: 24/920

Om representantskapsmedlemmer, støttekontakter, styremedlemmer i samvirkeforetak og medlemmer av fjellstyrer, nasjonalpark- og verneområdestyrer er utelukket fra kontrollutvalget.

Brevdato: 12. desember 2024

Svar på spørsmål om valgbarhetsreglene for kontrollutvalg

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til brev 23. februar 2024 fra NKRF – kontroll og revisjon i kommunene. Henvendelsen dreier seg om valgbarhetsreglene i kommuneloven § 23-1 tredje ledd. Vi viser også til foreløpig svar 11. april med informasjon om at det på grunn av stor saksmengde ville ta noe tid å besvare henvendelsen. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Departementet tar ikke stilling til enkeltsaker, men kan gi generell veiledning om vår forståelse av regelverket.

Oppdragstakere og oppdragstakeravtaler (§ 23-1 tredje ledd bokstav f)

Kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav f slår fast at ingen «ansatte» i den aktuelle kommunen er valgbar som medlem eller varamedlem til kontrollutvalget. I merknaden til bestemmelsen (Prop. 46 L (2017–2018) side 403) framgår det at forbudet gjelder «alle ansatte uansett hvor lav stillingsbrøk vedkommende måtte ha. Bestemmelsen omfatter derimot ikke den som er oppdragstaker for kommunen eller fylkeskommunen.» Spørsmålet er hva som menes med oppdragstaker, og om for eksempel avlastere eller støttekontakter som har inngått oppdragstakeravtaler med kommunen anses som oppdragstaker eller ansatt.

Departementet mener begrepet *ansatte* må tolkes som at det omfatter alle som har et slikt forhold til kommunen at de kan regnes som arbeidstaker og har kommunen som arbeidsgiver. Det er arbeidsmiljøloven som regulerer arbeidsforhold i kommunen. Etter vår vurdering må det derfor tas utgangspunkt i arbeidstakerbegrepet etter arbeidsmiljøloven § 1-8 første ledd.

Arbeidsmiljøloven § 1-8 første ledd angir de tre mest sentrale momentene som skal tillegges vekt i en vurdering av om det foreligger et arbeidstakerforhold eller oppdragstakerforhold. Det er presisert i merknaden at arbeidstakerstatus skal avgjøres etter en formålsorientert helhetsvurdering hvor flere momenter kan ha betydning, se Prop. 14 L (2022–2023) side 60. Momenter som kan tillegges vekt i en helhetsvurdering er utførlig beskrevet i NOU 2021: 9 kapittel 10.3. Når det gjelder avlastere og støttekontakter, viser vi spesielt til HR-2013-630-A (Avlaster I) og HR-2016-1366-A (Avlaster II). I disse sakene konkluderte Høyesterett med at avlaster/støttekontakt skulle anses som arbeidstaker og ikke som oppdragstaker.

Oppsummert må det gjøres en konkret og formålsorientert helhetsvurdering med utgangspunkt i arbeidsmiljøloven § 1-8 og momentene som er utarbeidet gjennom forarbeider og rettspraksis, av hvorvidt en person er arbeidstaker eller oppdragstaker. Om ansettelsesavtalen kalles oppdragstakeravtale har ikke selvstendig betydning. Dersom personen anses som arbeidstaker vil personen være ansatt i kommunen og utelukket fra valg i kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav f.

For ytterligere spørsmål om arbeidstakerbegrepet, viser vi til Arbeids- og inkluderingsdepartementet som forvalter arbeidsmiljøloven.

Fjellstyrer og nasjonalpark- og verneområdestyrer (§ 23-1 tredje ledd bokstav c)

Kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav c slår fast at «medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet» er utelukket fra valg i kontrollutvalget, unntatt medlemmer og varamedlemmer av fylkesting og kommunestyre. Spørsmålet er om medlemmer av nasjonalpark- og verneområdestyrer og fjellstyrer er utelukket fra valg i kontrollutvalget etter denne bestemmelsen.

Departementet viser til at § 5-1 andre ledd i kommuneloven har en uttømmende opplisting av folkevalgte organer kommuner og fylkeskommuner kan opprette. § 5-1 andre ledd bokstav k. åpner for at folkevalgte organer kan være hjemlet i særlov. Om et særlovorgan anses som et folkevalgt organ etter kommuneloven, må avgjøres etter en konkret tolkning av særloven. Eiendomsskattenemnder, klagenemnder og valgstyret er eksempler på folkevalgte organer som opprettes etter særlov. Det vil ofte følge av den aktuelle loven at det er et folkevalgt organ etter kommuneloven.

Statlige organer er ikke folkevalgte organer etter kommuneloven, selv om medlemmene av organet velges av kommunestyret. Dette er slått klart fast i forarbeidene, se Kommunelovutvalgets NOU 2016:4 side 83, hvor det står

følgende: «Statlige folkevalgte organer der medlemmene blir valgt av kommunestyret, som fjellstyrer etter fjelloven kapittel III, er således ikke folkevalgte organer etter kommunelovens bestemmelser». Forarbeidene er dermed tydelige på at fjellstyrer ikke anses som folkevalgte organer, noe vi legger til grunn.

Vi antar at det blir på samme måte for nasjonalpark- og verneområdestyrer, nemlig at slike styrer er statlige og ikke kommunale organer. Vi har lagt vekt på at det er statlige organer som både oppretter verneområder gjennom forskrift, beslutter at nasjonalpark- og verneområdestyrer skal forvalte verneområder i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriften og forvaltningsplaner og som velger medlemmer til styrene etter innstilling fra kommunene. Her kan eventuelt Klima- og miljødepartementet gi nærmere informasjon.

Departementet legger dermed til grunn at å være medlem av et fjellstyre eller nasjonalpark- og verneområdestyre ikke gjør at vedkommende er utelukket fra valg til kontrollutvalget etter § 23-1 tredje ledd bokstav c.

Samvirkeforetak (§ 23-1 tredje ledd bokstav g)

Kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav g slår fast at personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et «selskap kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i» er utelukket fra valg til kontrollutvalget. Spørsmålet er om samvirkeforetak anses som *selskap* etter denne bestemmelsen som kommunen har eierinteresser i.

Bokstav g var ny med kommuneloven 2018 og utelukker personer med sentrale stillinger eller verv i kommunale eller fylkeskommunale selskaper fra kontrollutvalget. Forarbeidene sier ingenting om ulike selskaps- eller foretaksformer, og hva som eventuelt er ment å falle innenfor eller utenfor selskapsbegrepet. Det er imidlertid ikke tvil om at aksjeselskaper og interkommunale selskaper omfattes av selskapsbegrepet i bestemmelsen. Til sammenligning bruker samvirkeoven ikke selv begrepet selskap om foretaksformen, og er ikke, som aksjeselskap og interkommunale selskap, basert på eierskap i tradisjonell forstand, men på medlemskap. At samvirkeforetak ikke er et selskap, men en selvstendig organisasjonsform med både selskaps- og foreningstrekk, støttes av forarbeidene, se NOU 2002:2 side 46 og Ot.prp. nr. 21 (2006-2007) punkt 5.1.2 og 5.3.2. Dette trekker i retning av at samvirkeforetak faller utenfor selskapsbegrepet etter kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav g.

Formålet med bestemmelsen er å forhindre at personer med sentrale stillinger eller verv i selskaper som kommunen har eierinteresser i, havner i situasjoner der de som medlem av kontrollutvalget må kontrollere selskapet eller vurdere å igangsette slik kontroll. Bestemmelsen skal dermed bidra til å styrke kontrollutvalgets uavhengighet, se Prop. 46 L (2017–2018) punkt 24.3.4 side 286. Hvem som er utelukket fra verv bør derfor ses i sammenheng med ansvaret og myndigheten kontrollutvalget har etter § 23-2 flg.

Vi viser til at både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i utgangspunktet kan gjennomføres i alle typer virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller som kommunen har eierskap i. Omfanget av kontrollen blir imidlertid påvirket av hva slags virksomhet det er snakk om, fordi kontrollutvalget ikke har samme innsynsrett i alle virksomheter. Siden tilgang til informasjon er en forutsetning for kontrollarbeidet, er det dermed relevant å se på hvordan kontrollutvalgets innsynsrett og retten til å foreta undersøkelser er regulert i § 23-6.

Samvirkeforetak er *ikke* nevnt i opplistingen av virksomheter i § 23-6 første ledd. Vi har i en tidligere tolkningsuttalelse konkludert med at samvirkeforetak kan omfattes av § 23-6 femte ledd, vår ref. 22/5918. Det vil si at kontrollutvalgets innsyns- og undersøkelsesrett i samvirkeforetak etter loven er mer begrenset enn for eksempel aksjeselskaper og interkommunale selskaper. Eventuelt må videre adgang til innsyn og undersøkelsesrett avtales eller kontrollen må baseres på åpne kilder. Også dette trekker i retning av at ledende verv mv. i samvirkeforetak ikke gjør personen utelukket fra kontrollutvalget.

Departementet vil videre fremheve at en eventuell hjemmel for å utelukke en person fra et folkevalgt verv bør være tilstrekkelig klar. Lovgiver burde eksplisitt ha vurdert spørsmålet, noe vi ikke kan se at har vært gjort i dette tilfellet.

Samlet mener departementet det må legges til grunn samvirkeforetak ikke kan anses som et *selskap* som kommunen har eierinteresser i etter § 23-1 tredje ledd bokstav g. Personer med ledende stilling og medlemmer/varamedlemmer av styret, er dermed ikke utelukket fra å bli valgt inn i kontrollutvalget.

Departementet understreker likevel at personer med sentrale verv i samvirkeforetak regelmessig kan komme i situasjoner hvor det blir stilt spørsmål om vedkommende er inhabil. Et kommunalt eid samvirkeforetak vil for eksempel vanligvis regnes som part dersom det er aktuelt å gjennomføre kontrollhandlinger rettet mot selskapet eller om det vurderes å gjennomføres kontroll. Dette vil kunne føre til inhabilitet etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e nr. 2. Det kan derfor være tilfeller hvor det ikke er formålstjenlig å

velge en person til kontrollutvalg, fordi vedkommende ofte kan bli inhabil, selv om personen ikke er utelukket fra å bli valgt.

Representantskap til kommunalt oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd (§ 23-1 tredje ledd bokstav h)

Kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav h var ny med kommuneloven 2018. Bestemmelsen utelukker personer som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap fra å bli valgt som medlem av kontrollutvalget. Spørsmålet er om medlemmer av representantskapet omfattes av denne bestemmelsen.

Når det gjelder begrepet «ledende stilling» viser vi til en tidligere tolkningsuttalelse (vår ref 19/5265-2), hvor vi skriver følgende:

En naturlig språklig forståelse av «ledende stilling» er at det må dreie seg om en stilling med klare lederfunksjoner. Daglig leder er en selskapsrettslig tittel som tilegnes den personen som er ansvarlig for selskapets daglige drift og ledelse. Daglig leder tilsettes normalt av selskapets styre, og rapporterer direkte til styret.

Departementet vurderer det derfor som opplagt at stillingen som daglig leder skal anses som en «ledende stilling». Personer som innehar denne stillingen i selskaper som kommunen har eierinteresser i, vil derfor ikke være valgbare til kontrollutvalget.

Etter vår vurdering peker altså ledende stilling på en ansatt i virksomheten som har en sentral lederstilling, typisk daglig leder. Representantskapsmedlemmer har derimot verv i et kollegialt, folkevalgt organ, som er noe annet enn en lederstilling.

Ordlyden slår videre fast at medlemmer eller varamedlemmer i «styret» i et interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefelleskap er utelukket. Etter vår vurdering er et styreverv noe klart annet enn å være medlem av representantskapet. Kommunene har stor frihet til å innrette underordnede styringsorganer slik de vil i kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd. Men dersom samarbeidet velger å ha et styre, vil et styre vanligvis få en tilsvarende rolle som styrene har i f.eks. et interkommunalt selskap (IKS). Det vil si at styret står for driften, utviklingen og forvaltningen av samarbeidet, og at styret sørger for at *representantskapets* og *samarbeidets* interesser følges opp – ikke nødvendigvis hver enkelt kommunes interesser. Det er f.eks. ikke noe krav om at styret settes sammen med representanter fra alle deltakerkommunene i samarbeidet, og det er representantskapet som selv velger styremedlemmene, ikke kommunene. Representantskapet er derimot det øverste organet i

samarbeidet, hvor alle kommunene i samarbeidet skal være representert og hvor medlemmene velges av hvert enkelt kommunestyre.

Vi viser videre til at Kommunelovutvalget i NOU 2016:4 på side 317 slo fast at et verv som medlem av kontrollutvalget skulle kunne kombineres med å være medlem av representantskapet i et IKS. Medlemmer av representantskap i IKS er altså ikke utelukket fra verv i kontrollutvalget. Dette kan tale i retning av at det samme bør gjelde for kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd.

Etter vår vurdering må det dermed legges til grunn at kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav h ikke omfatter medlemmer av representantskap i interkommunale politiske råd eller kommunale oppgavefelleskap.

Spørsmålet videre er om representantskapsmedlemmer likevel er utelukket etter § 23-1 tredje ledd bokstav c. Det følger av denne bestemmelsen at medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organer med «beslutningsmyndighet» er utelukket fra valg i kontrollutvalget. Det følger av kommuneloven § 5-1 andre ledd bokstav i og j at interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap er folkevalgte organer, og det er ikke tvilsomt at slike organer kan få myndighet til å fatte visse beslutninger.

Vi viser til at kommuneloven §18-1 fjerde ledd og § 19-1 fjerde ledd slår fast at de øvrige reglene i kommuneloven gjelder på tilsvarende måte så langt de passer for henholdsvis interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap. Etter vår vurdering er det naturlig å forstå beslutningsmyndighet i denne sammenhengen som beslutninger som har direkte bindende virkning for *kommunen*. Det er når et folkevalgt organ har fattet vedtak som binder kommunen, at det oppstår en rollekonflikt mellom vervet i det folkevalgte organet og et eventuelt verv i kontrollutvalget. Det oppstår ingen slik direkte rollekonflikt for et interkommunalt folkevalgt organ som treffer beslutninger som er bindende for det interkommunale samarbeidet.

Departementet gjentar at en eventuell hjemmel for å utelukke en person fra et folkevalgt verv bør være tilstrekkelig klar. Når lovgiver ikke eksplisitt har slått fast at medlemmer av representantskap er utelukket, veier det tungt i seg selv.

Vår konklusjon er dermed at representantskapsmedlemmer i interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap *ikke* er utelukket fra verv i kontrollutvalget. En slik forståelse er også lagt til grunn i juridisk teori, se Roald Hopsnes i Karnov lovkommentar (note 15 til § 23-1 tredje ledd bokstav h, à jour

20. oktober 2023) og Bent Devik i Juridika (lovkommentar til § 23-1 tredje ledd, à jour per 1. juli 2023).

13. desember 2024

Kjære medlemmer

Nå er tiden igjen inne for å reflektere over året som har gått og det som ligger foran oss. Vi håper dere fortsatt har ambisjoner om å gjøre en utmerket jobb i kontrollutvalget. Forum for kontroll og tilsyn har som nyttårsforsett å støtte dere godt i dette arbeidet.

NY GENERALSEKRETÆR FRA 1. APRIL

Vi er glade for å kunngjøre at FKT vil fullføre ansettelsesprosessen for en ny generalsekretær etter jul. Ansettelsesutvalget har bestått av styreleder Line Fusdahl, nestleder Jane Anita Aspen og styremedlem Yngve Haugstvedt. Vi ser fram til å ønske den nye generalsekretæren velkommen 1. april. Den nåværende generalsekretæren vil da delvis gå av med pensjon og fortsette i en deltidsstilling som rådgiver.

GJENNOMFØRTE ARRANGEMENTER I HØST

I begynnelsen av november gjennomførte vi et webinar der temaet var kontrollutvalgets møter og det som skjer mellom møter. Interessen var stor med nesten 200 påmeldte. Nå er vi godt i gang med å planlegge vårens aktiviteter.

FAGLIGE SAMLINGER FØRSTE HALVÅR 2025

FKTs sekretariatskonferanse 25. – 26.mars 2025

Sted: Clarion Hotel Oslo Airport

I 2025 utvider vi programmet til 12 timer med faglig innhold og konsentrerer oss om tre hovedtema:

- Kommunale selskap, risikovurdering og kontroll
- Sekretariatet er kontrollutvalgets arbeidshest. Vi ser på travet fra informasjonsinnhenting til sak i kommunestyret.
- Arbeidet med informasjonssikkerhet i kommunene

I programmet har vi også satt av tid til åpen post. Hvis du har spørsmål og problemstillinger som du ønsker at vi ser nærmere på, kan du sende tips til anne-karin@fkt.no

Vi sender ut en invitasjon på nyåret, men det er åpent for påmelding allerede nå.

Fagkonferanse og årsmøte, 3. – 4. juni 2025

Sted: Quality Airport Hotel, Gardermoen

Vi dykker ned i noen av de mest presserende temaene for kommunal utvikling og styring:

- Hvordan ivareta habilitet og rolleforståelse når kommunen er eller ønsker å være en aktør? På flere områder opptre kommunen både som tjenesteyter, myndighetsutøver og aktør. Til sammen utgjør disse rollene kommunens evne til å utvikle kommunen. Hvilke habilitetsmessige og etiske utfordringer kan oppstå? Hva bør kontrollutvalget være oppmerksom på?
- Åpenhet og tillit. Vi ser på temaet både fra utsiden og innsiden av kommunen.
- Psykososialt arbeidsmiljø i skolen. Hvordan kan vold og trusler i skolen forebygges? Hvordan kan kontrollutvalget dra nytte av gjennomførte tilsyn på området, i sine kontrollhandlinger?
- Hvordan kan vi sikre gode velferdskommuner? Er det systemkrise? Kan interkommunalt samarbeid redde generalistkommunen eller finnes det andre løsninger? Kan kontrollutvalget bidra til å definere hva som er godt nok?

Vi sender ut en invitasjon på nyåret, men det er åpent for påmelding allerede nå.

I forbindelse med fagkonferansen, har vi også årsmøte 3. juni. Her kommer vi tilbake med mer informasjon.

PROSJEKTER

Forum for kontroll og tilsyn og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene samarbeider om et prosjekt om utvikling av veiledere for sekretariatene. Daglig leder Arnar Helgheim, SEKOM-sekretariat og generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen utgjør i styringsgruppen sammen med NKRFs kontrollutvalgskomite.

Styrene i FKT og NKRF har nå fastsatt anbefalingen for orienteringer fra kommunedirektøren. Du kan lese anbefalingene her.

Temaet for den neste anbefalingen er hvordan sekretariatet og kontrollutvalget kan planlegge og følge opp besøk hos avdelinger, tjenestesteder og selskaper.

LOVTOLKNINGER

Forum for kontroll og tilsyn har mottatt et spørsmål fra en kommunestyrerepresentant i Hammerfest om det er riktig at kommunedirektøren kan innstille til kommunestyret i saker fra kontrollutvalget. Du kan lese mer om saken her.

I en uttalelse fra departementet fremgår det at det er riktig at forvaltningsrevisjonsrapporter i en del tilfeller skal sendes til kommunedirektøren for uttalelse to ganger. Den første gangen gjelder uttalelsesretten utkastet til en rapport som fremdeles er under utarbeidelse, og den

andre gangen gjelder uttalelsesretten kontrollutvalgets behandling av saken som skal oversendes til kommunestyret. [Du kan lese mer om saken her.](#)

Nye tolkninger fra Kommunal- og distriktsdepartementet om valgbarhetsreglene for kontrollutvalg. Tolkningene er svar på henvendelse fra NKRF - kontroll og revisjon i kommunene. [Du kan lese mer om sakene her.](#)

NYE MEDLEMMER

Fra 2025 blir Indre Fosen, Osen og Lavangen kommuner medlem i FKT. Vi ønsker de velkommen!

STYRET

Dere finner styreprotokollene på [medlemssiden](#) (krever pålogging). Send e-post til fkt@fkt.no hvis dere ønsker å få tilsendt brukernavn og passord.

Styrets møtekalender for våren 2025: 28. januar, 24. mars, 25. april og 2. juni.

NYHETSBREV OG MEDLEMSINFORMASJON

Personvernreglene krever samtykke for at vi kan sende ut nyhetsbrev. De som er interessert i nyhetsbrevet «Nytt fra FKT» kan melde seg på her: [Hold deg oppdatert med vårt nyhetsbrev](#) Alle interesserte - også de utenfor organisasjonen - kan abonnere på nyhetsbrevet.

Informasjon som er forbeholdt medlemmer (medlemsbrev) blir sendt ut når vi mener vi har informasjon som bør nå medlemmene. Flere av dere har mottatt dette julebrevet direkte til personlig e-post. Hvis dere ikke ønsker å motta medlemsinformasjon direkte, kan dere gi beskjed til sekretariatet eller til FKT. Da skal vi slette adressen fra medlemslisten.

Følg oss gjerne på [LinkedIn](#) [Facebook](#) [X\(Twitter\)](#)

Med ønske om en riktig god jul!

Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

Bernt svarer: – Habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret

Kan en inhabil ordfører skrive saksframlegg til kommunestyret, når kommunestyret bare skal komme med en henstilling?

Kommunal rapport 18.11.2024

SPØRSMÅL: Under behandling av en sak i kommunestyret om parkering i kommunens sentrum tok ett av medlemmene opp spørsmålet om ordførerens habilitet. Det ble vist til at ved tidligere behandling av samme saksforhold hadde formannskapet lagt til grunn at ordføreren var inhabil. Begrunnelsen for dette var at ordførers ektefelle hadde eierinteresser i et lokalt eiendomsselskap som har private parkeringsplasser i kommunens sentrum, og som også hadde etablert et lokalt parkeringsselskap i kommunen.

Til møtet i kommunestyret hadde ordfører skrevet en uttalelse med forslag til vedtak i saken. Det ble her foreslått at kommunestyret henstilte til alle private grunneiere i kommunens sentrum at man planlegger videre i samarbeid med kommunen for en felles parkeringspolitikk, basert på prinsipper som kommunen tidligere hadde vedtatt, og ba om at kommunedirektøren tok initiativ til en dialog med grunneierne om dette.

Ordføreren fremholdt at dette var en sak der ikke skulle treffes noe realitetsvedtak, men bare en oppfordring til private aktører om samarbeide med kommunen om gjennomføringen av en vedtatt parkeringspolitikk, og til kommunedirektøren om å følge opp dette. Og i alle fall måtte ordføreren kunne skrive et slikt innlegg der hen oppfordret til lojalitet og samarbeid.

Var ordføreren på denne bakgrunn inhabil ved behandlingen av saken i kommunestyret, og også til å utarbeide og legge fram et slikt vedtak i kommunestyret?

SVAR: En uttalelse av den typen det er tale om, her, vil ikke i seg selv skape inhabilitet. Utgangspunktet er at ordfører kan, på linje med andre folkevalgte, engasjere seg i eller uttale seg om saker som er eller kan komme til å bli gjenstand for kommunal saksbehandling, uten å bli inhabil, så lenge hen ikke har personlige – private – interesser i saken, slik at hen av denne grunn er inhabil. Deltakelse i offentlig debatt om et saksforhold skaper ikke i seg selv inhabilitet for en folkevalgt.

Men hvis en ordfører er inhabil av andre grunner, må hen han avstå fra alle typer medvirkning i kommunestyrets saksbehandling av denne saken. Den som er inhabil, er det på alle trinn ved behandlingen av en sak der det skal eller kan treffes en «avgjørelse». Og habilitetsreglene gjelder ved alle typer saksbehandling i kommunestyret. De gjelder også der det bare vedtas meningsyttringer eller oppfordringer, og i rene orienterings- og referatsaker. Hvis ordfører var inhabil i sak om parkeringsordningen i kommunen, var det derfor et brudd på inhabilitetsreglene både at hen deltok ved behandlingen av denne saken i kommunestyret, og at hen som ordfører utarbeidet og la fram forslag til et vedtak i saken.

Bernt svarer: – Ordfører bør ikke delta i offentlig debatt der hen er inhabil

Kan ordføreren delta i offentlig debatt om saker der han har private interesser?

Kommunal rapport 4.11.24

SPØRSMÅL: I en sak vedrørende stenging av en lakseelv i kommunen fratrådte ordføreren, som grunneier, all politisk behandling, og overlot dette til varaordføreren. Han engasjerte seg imidlertid i den offentlige debatt om saken og støttet et opprop rettet til nasjonale myndigheter, der ett av punktene som var nevnt i oppropet var behovet for kompensasjon til de som er berørt, altså herunder grunneierne.

Ordføreren har også engasjert seg i en sak om utvidelse av en nasjonalpark i området, både ved underskrift på opprop mot dette, og ved deltakelse i folkemøte. Er noe av dette i strid med reglene om inhabilitet i forvaltningsloven og kommuneloven?

SVAR: Inhabilitet er ikke spørsmål om generelle egenskaper ved en tilsatt eller folkevalgt, men om denne skal kunne medvirke ved konkrete avgjørelser på kommunens vegne. Inhabilitet oppstår etter bestemmelsene i [forvaltningsloven § 6](#) første avsnitt der den det gjelder har en sterk personlig – privat – interesse i utfallet av saken, eller en særlig nær tilknytning til noen som har en slik interesse i saken.

I tillegg har vi en regel i bestemmelsens andre avsnitt om inhabilitet «når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Inhabilitetsreglene gjelder ikke bare når det treffes vedtak av kommunen, men også der ordføreren opptre på vegne av kommunen i en forhandlingssituasjon, eller overfor andre offentlige myndigheter som skal eller kan treffe vedtak i en sak.

Inhabilitetsreglene setter ikke i seg selv grenser for en folkevalgts adgang til å gi uttrykk for sitt syn på en sak i offentlig debatt eller i henvendelse eller innspill til kommunen, heller ikke saker som senere vil kunne komme til behandling der. Avgjørende for habiliteten er fortsatt grunnlaget for dette engasjementet, om ordføreren har slike personlige – private – interesser i saken at han var inhabil allerede av den grunn, eller om de utspillene han kommer med, er begrunnet i politiske, samfunnsmessige eller etiske hensyn.

En folkevalgt blir ikke inhabil av å ha eller gi uttrykk for standpunkter forut for saksbehandlingen. Det er helt legitimt å delta i den offentlige debatt om en sak før det skal treffes vedtak. Dette gjelder også for folkevalgt som er inhabil på grunn av personlige forhold. Også den som har private egeninteresser i en sak, kan delta i debatten om denne. Men da er det dels juridiske, og i tillegg klare etiske krav, om at man opplyser om sin egeninteresse i saken når man deltar i debatten. Dette gjelder særlig for den sitter i en ledende posisjon, som saksbehandler eller folkevalgt.

Og for en ordfører må regelen være at hen må unngå å opptre i offentlig debatt i saker der hen er inhabil, selv om det ikke skal treffes vedtak. Når ordfører taler, er det ikke til å unngå at det vil bli oppfattet som noe som sies i egenskap av leder av kommunaldemokratiet.

Selv om vi ikke har noen rettsregler om akkurat dette, må det oppfattes som både politisk og etisk sterkt kritikkverdigg.

Bernt svarer: – Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere

Kan man varsle mot ordføreren eller andre folkevalgte?

Kommunal rapport 30.09.2024

SPØRSMÅL: Vi hører stadig om saker om «varsling» mot ordførere, andre folkevalgte og ledere i partier. Hva betyr dette, og hvilke rettsregler har om slike saker?

SVAR: I utgangspunktet betyr jo «varsling» bare at man gir beskjed om at man mener noe er farlig eller uheldig. Varsle kan vi alle, til den vi vil og om det vi vil.

Et juridisk begrep ble dette derimot først da vi i 2006 fikk et eget [kapittel 2A i arbeidsmiljøloven](#), om «rett til å varsle om kritikkverdige forhold», og om vern for varslere mot gjengjeldelse fordi de har varslet.

Senere har reglene om dette blitt bygget ut til et ganske omfattende regelsett som kan være krevende både å forstå og å praktisere. Vi ser nå at det også er ganske mye usikkerhet om når og hvor disse reglene gjelder. Det bærende hovedprinsippet for bestemmelsene om varslervern etter loven er fastslått i [§ 2A-1](#): «Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet». «Kritikkverdige forhold» er her forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, herunder «myndighetsmisbruk» og «uforsvarlig arbeidsmiljø».

Dette er problemstillinger som kan være aktuelle ikke bare for tilsatte i kommunen, men også for folkevalgte og i politiske partier.

De tre grunnleggende spørsmålene er så hvilke typer «virksomhet» som loven gjelder for, hvem som er «arbeidstaker», og hvem som «arbeidsgiver». Virkeområdet for lovens regler fremgår av at dette er en «Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.» Loven gjelder etter [§ 1–2 nr. 1](#) «for virksomhet som sysselsetter arbeidstaker, med mindre annet er uttrykkelig fastsatt i loven». Her det rimelig klart at en folkevalgt verken er «arbeidstaker» eller «arbeidsgiver» etter arbeidsmiljøloven.

Folkevalgte er definert, i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt, som alle medlemmer av folkevalgte organer, noe som blant annet omfatter ordfører, som blant annet er medlem av kommunestyret, og medlemmer og leder av kommuneråd under parlamentarisk styringsform. Disse er ikke «arbeidstakere» etter arbeidsmiljøloven.

Dette gjelder også ordfører og andre folkevalgte som mottar godtgjøring for sine verv, også om de har vervet som hovedbeskjeftigelse. Vervet som folkevalgt er personlig, og den folkevalgte er ikke underlagt noen form for rettslig bindende styrings- og instruksjonsmyndighet, verken fra egen partigruppe og ledelsen av denne, eller fra kommunestyret eller fra kommunedirektøren. Det betyr at folkevalgte ikke har noen rett til å varsle etter reglene i arbeidsmiljøloven. De er heller ikke rette adressat for slike varsler fra andre folkevalgte eller tilsatte i kommunen.

Adressat for varsel er etter [§ 2A-2](#) «arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver», og de folkevalgte er altså ikke i noe tilsetningsforhold der de har en arbeidsgiver som kan varsles eller være gjenstand for varsel.

De folkevalgtes kanal for varsling om ulovlige, uetiske eller uforsvarlige forhold i kommunen vil måtte være innspill til ansvarlige folkevalgte organer eller tilsynsmyndigheter, eller utspill i den alminnelige offentlige debatt. Varsel etter arbeidsmiljøloven må altså gjelde forhold knyttet til varslersens tilsetningsforhold; «til arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver». Også folkevalgte og andre som ikke er tilsatt i kommunen, kan ta initiativ hvis det foreligger rettslig eller etisk problematiske forhold, men det må da behandles som personlige eller politiske innspill til kommunens ledelse eller tilsynsmyndigheter, ikke som varsling etter arbeidsmiljøloven.

Varsel må altså her komme fra tilsatte i kommunen. Adressat for dette er i siste instans kommunedirektøren, som etter [kommuneloven § 13-1](#) første avsnitt «skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon», og som etter siste avsnitt her selv «har det løpende personalansvaret for den enkelte». Unntak fra dette er bare varsel som helt eller delvis er rettet mot kommunedirektøren. Da vil hen være inhabil, og ansvaret for behandlingen av varslene vil ligge hos kommunestyret, som er tilsettingsmyndighet for kommunedirektøren etter første avsnitt.

Partigrupper i kommunestyret er ikke arbeidsgiver for sine medlemmer, heller ikke om de mottar godtgjøring eller andre fordeler fra gruppen. Hvis det derimot er tilsatt, og ikke bare valgt, en sekretær eller lignende for partigruppen, med definerte administrative oppgaver, vil hen kunne bli ansett som tilsatt. Men da må det være på det rene hvem som er arbeidsgiver i dette forholdet. Den som defineres som arbeidsgiver vil være adressat for varsel om ulovlige eller uforsvarlige forhold når det gjelder disse administrative funksjonene, men aldri om det politiske innhold av virksomheten. Politiske partier kan være organisert på ulike måter på det lokale plan.

Arbeidsmiljøloven vil klart nok gjelde for den tilsatte administrasjon, problemer kan oppstå først og fremst når det gjelder status og rolle til den øverste valgte ledelse; leder, nestledere og valgt sekretær. Her er det ikke naturlig å se disse vervene som tilsetningsforhold som går inn under arbeidsmiljølovens regler.

Det er tale om tillitsverv uten annen stillingsbeskyttelse enn det som følger av partiets egne regler om valg og utskifting av dem som sitter i slike verv. Det betyr at arbeidsmiljølovens regler om varslervern ikke kan brukes, og at varslere om og kritikk av arbeids- og samarbeidsforholdene for dette ledersjiktet, må behandles og vurderes etter partiets egne regler om akkurat dette.

Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere. Vi nøye oss med å forholde oss til etiske og politiske krav til ryddige organisatoriske forhold og troverdige beslutninger. Her er det lite rom for advokater og dommere.

Regjeringen.no

Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger

Pressemelding | Dato: 18.12.2024 | [Energidepartementet](http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/) (http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/)

Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har denne uken fastsatt en ny forskrift som gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger. Forskriften vil bidra til effektiv gjenbruk av data og forebygge mot ulykker fra flom og skred.

– Informasjon om grunnforhold og naturfare kan være livsviktig for å forebygge ulykker fra flom og skred. Jeg er derfor glad vi nå gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger til myndighetene til nytte også for andre aktører, sier energiminister Terje Aasland.

Tidligere har det vært frivillig å melde inn slike undersøkelser og utredninger. Erfaringer har vist at dette ikke har fungert godt nok, og at det var behov for å gjøre det obligatorisk å melde inn denne typen informasjon.

– Det brukes allerede store ressurser på å dokumentere at bygge- og anleggstiltak tilfredsstillende krav til sikkerhet mot naturfare. Det er en fordel for alle som har behov for denne informasjonen at vi får samlet dette og dermed kan gjenbruke informasjonen. Samtidig arbeider vi med løsninger for innrapportering slik at dette kan skje så effektivt som mulig, sier næringsminister Cecilie Myrseth.

Fremtidige grunnundersøkelser og naturfareutredninger skal meldes inn til henholdsvis Norges geologiske undersøkelse (NGU) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Data og rapporter som meldes inn blir dermed offentlig tilgjengelig og kan brukes av andre.

Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Bakgrunn:

Plikten til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger kommer i en ny forskrift som ble fastsatt av Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet denne uken.

En pliktig innmeldingsordning er omtalt i stortingsmeldingen om flom og skred som ble lagt fram før sommeren (Meld. St. 27 (2023–2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred). Det var også noe Gjerdrumutvalget støttet i sin utredning (NOU 2022:3) om forebygging av kvikkleireskred i Norge.

Forskriften er gitt i medhold av en ny paragraf som kom inn i plan- og bygningsloven før sommeren. Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Les lovteksten til den nye forskriften her: [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger](https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181). (<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181>).

Energidepartementet

TEMA

Energi

Samfunnssikkerhet og beredskap

KONTAKT

[NFD Kommunikasjonsseksjonen](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/nfd/org/avdelinger/kommunikasjonsseksjonen/id627207/>)

E-post: media@nfd.dep.no (mailto:media@nfd.dep.no)

Telefon: 902 51 303 (ikke SMS)

Adresse: Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo

Besøksadresse: Kongens gate 8, 0032 Oslo

[Kommunikasjonseininga](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/org/avdelinger/komm/id86785/>)

E-post: info@ed.dep.no (mailto:info@ed.dep.no)

Telefon: 41 57 35 00 (ikkje SMS)

Adresse: Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Besøksadresse: Akersgata 59, Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for [Energidepartementets sider](#):

Ansvarlig redaktør: [Arvid Samland](#)

Nettredaktør: [Margrete Løbben Hanssen](#)

Tlf: 22 24 90 90

E-post: postmottak@ed.dep.no

Ansatte i ED: [Depkatalog](#)

[Personvernerklæring for Energidepartementet](#)

Organisasjonsnummer: 977 161 630

DFØ-rapport 2024:14

Statlig tilsyn med kommunene 2020-2024

Kartlegging av utvikling i omfang, nytte, styring og samordning

Sammendrag

I løpet av de siste fem årene har omfanget av statlig tilsyn med kommunene endret seg lite. Likevel opplever kommunene i økende grad tidsbruken ved tilsyn som en belastning. Iverksatte tiltak for samordning av statlige tilsyn har gitt positive resultater, men det er fortsatt behov for bedre koordinering.

DFØ har på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) kartlagt omfanget og utviklingen av statlig tilsyn med kommunene i perioden 2020-2024. En tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i 2020. Undersøkelsen er basert på dokumentanalyse, nøkkeltall og statistikk, spørreundersøkelser til alle kommuner og statsforvalterembeter, samt intervjuer med kommuner, statsforvaltere og statlige tilsynsmyndigheter.

Omfanget av statlig tilsyn holder seg relativt stabilt over tid, men kommunene opplever tidsbruken ved tilsyn som en belastning

Tilsynsmyndighetenes rapportering viser at antall tilsyn isolert sett ikke øker vesentlig over tid, men varierer fra år til år og mellom ulike sektorområder. Fra 2019 til 2023 synker andelen tilsyn fra statsforvalterne, mens andelen tilsyn fra Arbeidstilsynet øker. Samtidig opplever kommunene at omfanget av statlige tilsyn har økt, og at tidsbruken er en belastning.

Kommunene er generelt fornøyde med hvordan statlige tilsyn blir gjennomført, og ser tilsyn som et viktig virkemiddel for bedre kommunale tjenester

Kommunene opplever at statlige tilsyn er godt forberedt og blir gjennomført på en god måte. Kommunene er stort sett enige med statsforvalterne i tolkning av regelverket ved tilsyn. Dokumentasjonsinnhenting tar mye tid, men kommunene har god dialog om hva som kreves, selv om flere mener tilsynsmyndighetene ber om for mange opplysninger.

Kommunene og statsforvalterne ser mer nytte av tilsyn, som virkemiddel for bedre tjenester og økt regeletterlevelse. Statsforvalternes egeninitierte tilsyn oppleves som mest nyttige, og veiledning og aktiviteter som gir læring vurderes som stadig viktigere for effekten av tilsyn. Kommunene ønsker også flere læringsaktiviteter, særlig i etterkant av tilsyn.

Statens tilsynsvirksomhet er mer koordinert, samtidig er det rom for forbedringer

Nasjonale tilsynsmyndigheter har en mer risikobasert tilnærming i styringen av tilsynsarbeidet, og statsforvalteren har fått større handlingsrom. Samordningen er styrket ved at statens samlede tilsynsvirksomhet er mer koordinert, også med kommunenes forvaltningsrevisjoner. Det er imidlertid fortsatt rom for forbedringer ved økt bruk av verktøy som tilsynskalenderen og styrket dialog med kontrollutvalgssekretariatene.

DFØ oppfordrer Kommunal- og distriktsdepartementet til å bruke etablerte arenaer til drøfting av ambisjonsnivå og forventninger til samordning av statlig tilsyn den neste fireårsperioden. Vi mener det kan være behov for å tenke annerledes om bruken av statlig tilsyn framover, i lys av de utfordringene som kommunene står overfor de kommende årene. Videre reiser vi spørsmål ved om det er behov for å se nærmere på det gjeldende målet om at omfanget av tilsyn ikke skal øke, og at det i større grad bør legges vekt på effekten av tilsyn, og hvordan tilsyn fører til bedre regeletterlevelse og kvalitet i tjenestene.

Selvkost i kommunene – avskrivningstid, kalkylerente og framføringsperiode

Marianne Haraldsvik, Irmelin Slettemoen Helgesen, Stein Kittelsen
Stian Bruaset, Ole Henning Nyhus, Morten Thuve, Øyvind Sunde

SØF-RAPPORT NR. 06/24

Senter for økonomisk forskning

NTNU | Samfunnsforskning AS

Innhold

Forord.....	4
1. Innledning og sammendrag.....	7
1.1 Bakgrunn	7
1.2 Sammendrag av hovedfunn og anbefalinger	11
2. Datagrunnlag.....	19
2.1 Intervjuundersøkelse.....	19
2.2 Spørreundersøkelse	20
2.3 Analyser	23
3. Vurdering av levetid på anleggsmidler i kommunen	24
3.1 Litteraturgjennomgang	24
3.2 Vurdering av anleggsmidler innenfor VA	33
3.3 Informasjon fra kommunene.....	40
3.4 Mulige konsekvenser ved en endring i maksimal avskrivningstid	41
3.5 Oppsummering.....	48
4. Bruk av faktisk levetid og regnskapsmessig avskrivningstid i kommunenes selvkostberegninger	49
4.1 Kartlegging av kommunenes praksis for avskrivningstid i selvkostberegningene.....	49
4.2 Hvordan påvirker ulik praksis for selvkostberegninger gebyrnivå og samlet selvkost?.....	57
4.3 Oppsummering	71

5. Kalkylerenten i selvkostforskriften	72
5.1 Selvkostmodellen og kalkylerenten.....	72
5.2 Definisjoner og vurderinger av ulike renter.....	74
5.3 Historisk utvikling.....	80
5.4 Informasjon fra kommunene og markedsaktører.....	92
5.5 Variasjonen i kommuners rentesatser.....	95
5.6 Alternative modeller for kalkylerente.....	101
5.7 Oppsummering.....	108
6. Framføringsperioden for under-skudd og overskudd i selvkostforskriften	112
6.1 Fremføringsperioden og generasjonsprinsippet.....	112
6.2 Informasjon fra kommunene.....	114
6.3 Vurdering av selvkostforskriftens øvre grense på fem år for fram og tilbakeføring av under- og overskudd.....	116
6.4 Oppsummering.....	119
7. Anbefalinger	121
7.1 Avskrivningstid i regnskapsforskriften.....	121
7.2 Kalkylerenten	123
7.3 Fremføringsperiode for over-/underskudd i selvkost.....	124
8. Referanser	126

15 prosent av kommunens inntekter, mens de frie inntektene utgjør ca. 70 prosent. I flere tilfeller der kommuner gjennom lovverket har hjemmel til å kreve gebyrer, men hvor nivået på gebyrene ikke kan overstige kostnaden ved å yte tjenesten, gjelder selvkostforskriften (Lovdata, 2020). Selvkost skal reflektere den merkostnaden en kommune har ved å produsere en bestemt tjeneste.

Kommunale betalingstjenester som er underlagt selvkost, omtales gjerne som selvkostområder. Tabell 1 gir oversikt over de mest sentrale selvkostområdene med tilhørende hjemler. For selvkostområdene renovasjon og slamtømming er det krav om full kostnadsdekning, mens gebyrene for de øvrige selvkostområdene bare er regulert ved at de ikke kan overstige selvkost. Blant selvkostområdene er vann, avløp og renovasjon (VAR) det største tjenesteområdet. En rapport fra Norsk Vann peker på store investeringsbehov innenfor vann og avløp (VA) for å sikre god leveranse av drikkevann og forsvarlig rensing av avløpsvann. Det er beregnet at det må investeres ca. 320 milliarder kroner innen 2040 (Bruaset, Becker, Reksten, & Baade-Mathiesen, 2021). Siden kommunale vann- og avløpstjenester er underlagt selvkost, innebærer de store investeringsbehovene at gebyrene også forventes å øke. I rapporten er det beregnet en forventet årlig gebyrøkning på 7 prosent frem til 2030.

Tabell 1: Selvkostområder

Tjeneste	Hjemmel
Renovasjon	Forurensingsloven § 34 Avfallsforskriften kapittel 15
Vannforsyning	Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg §§ 3 til 5 Forurensingsforskriften kapittel 16
Avløpshåndtering	Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg §§ 3 til 5 Forurensingsforskriften kapittel 16
Slamtømming	Forurensingsloven § 26, jf. § 34
Plan- og byggesaksbehandling	Plan- og bygningsloven § 33-1
Oppmåling og matrikkelføring	Matrikkellova § 32
Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Brann- og eksplosjonsvernloven § 28
Havn (farvannsavgifter)	Havne- og farvannsloven § 36 Forskrift om kommunenes beregning og innkreving av farvannsavgift (farvannsavgiftforskriften)
Skolefritidsordning (SFO)	Opplæringslova § 13-7 Forskrift til opplæringslova kapittel 1B

Kilde: Notat fra GKRS (2012)

innebåret en overkapasitet. Da bør det fremførbare underskuddet knyttet til denne overkapasiteten fordeles over flere år frem til overkapasiteten er eliminert. Dette fremførbare underskuddet må skilles fra et selvkostresultat (fond/fremførbart underskudd) på den utnyttede kapasiteten. Det beregnes kapitalkostnader på investering i overkapasitet, og disse tas inn i den ordinære selvkostkalkylen etter hvert som overkapasiteten bygges ned.

Hovedanbefalinger

En grundigere drøfting rundt anbefalingene gis i kapittel 7. Vi oppsummerer hovedpunktene i kulepunkter:

- Avskrivningstid for ledningsnett foreslås økt til minst 80 år. 100 år er også et reelt alternativ, men vår vurdering er at økt usikkerhet ved lengre avskrivningstid tilsvarer at det kan være fornuftig å legge til grunn et konservativt levetidsanslag. Ved lengre avskrivningstid stiller det også økt krav til kommunene om å gjøre aktive vurderinger av usikkerheten når man velger avskrivningstid.
- Avskrivningstider for bygg kan også vurderes utvidet, men for denne gruppen er ikke avviket like stort, mens usikkerheten øker ved økt avskrivningstid. Vårt forslag er å samle alle bygg i en kategori med felles avskrivningstid. Det konservative forslaget er 50 år, mens forslaget som ligger nærmere litteraturen tilsier 60 år.
- For kalkylerenten anbefaler vi en overgang til en kalkylerente basert på faktiske lånekostnader i kommunen. Som et alternativ forslår vi en modifisering av dagens modell basert på årlig gjennomsnittlig 3 måneders Nibor + et kredittpåslag fastsatt av KDD. Hovedargumentet for vårt forslag er at kalkylerenten innenfor selvkostområder i større grad bør reflektere de faktiske kostnadene.
- Fremføringsperioden for over-/underskudd foreslås endret til to år, det vil si at man tar konsekvensen av selvkostresultatet allerede ved første budsjettbehandling og gebyrfastsetting.

Orientering fra kommunedirektøren - Budsjett 2025 Økonomiplan 2025-2028 - Utfordringsbildet

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

02/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/143 - 5

Forslag til vedtak

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok den 10. desember 2024, sak 105/24 årsbudsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028. Dette kan leses på kommunens nettside.

https://www.osen.kommune.no/vare-tjenester/politikk-planer-og-organisasjon/politikk/politisk-moteplan/#/details/m-174ac8da_3caf_4447_8b7a_986202696150-160!UdZpcE

Saksgang for årsbudsjett og økonomiplan:

- Kommunedirektøren utarbeider forslag til årsbudsjett og økonomiplan og gir sin innstilling til formannskapet
- Formannskapet behandler kommunedirektørens forslag og gir sin innstilling til kommunestyret
- Formannskapets behandling og innstilling skal offentliggjøres i minst 14 dager før behandling i kommunestyret
- Årsbudsjett og økonomiplan skal behandles og vedtas av kommunestyret før årsskifte
- Saken skal sendes departementet til orientering

Kommunedirektøren er bedt om å gi en orientering om sitt forslag til budsjett 2025 økonomiplan 2025-2028, og utfordringsbildet kommunedirektøren ser.

Vurdering

Denne saken er ment som en orientering fra kommunedirektøren til kontrollutvalget på de utfordringer som ligger i kommunedirektørens forslag til budsjett 2025 økonomiplan 2025-2028.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta informasjonen til orientering

Orientering fra kommunedirektøren – Internkontroll og statlige tilsyn

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

03/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/143 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Ikke trykte vedlegg

Kommuneloven kapittel 25 - Internkontroll

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven kapittel 25 om internkontroll ligger ansvaret for internkontrollen hos kommunedirektøren. Kommunens internkontroll skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Kommunedirektøren skal rapportere om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året til kommunestyret.

Gjennom revisors forenklete etterlevelseskontroll 2022 viste denne blant annet til mangelfull etterlevelse av bestemmelser i kommunelovens kapittel 25. Kontrollutvalget gjorde på bakgrunn av dette slikt vedtak i sak 19/23 Forenklet etterlevelseskontroll og nummerert Brev nr 1:

1. *Kontrollutvalget forventer at kommunedirektøren bringer forholdet i orden og ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren om dette innen 31.05.24.*
2. *Kontrollutvalget ber om årlige redegjørelser om internkontrollen fra kommunedirektøren.*
3. *Kontrollutvalget ber om en dialog med kommunedirektøren om hensiktsmessig tidspunkt for disse tilbakemeldingene til kontrollutvalget.*

Saken ble fulgt opp av kontrollutvalget i sak 22/24. Til dette møtet hadde kontrollutvalget fått et skriftlig svar fra kommunedirektøren som også ble supplert muntlig av kommunedirektøren i møte. Avslutningsvis i kommunedirektøren sitt svar står det:

Det blir lagt opp rutine for rapportering av internkontroll og resultater av statlige tilsyn til kommunestyret i Osen. Kommunedirektøren finner at det er egnet i forbindelse med planlegging og gjennomgang av budsjett. I tillegg vil det kunne være naturlig å orientere om tilsyn gjennom året.

Kontrollutvalget gjorde slikt vedtak i saken:

1. *Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.*
2. *Kontrollutvalget ber om ny orientering fra kommunedirektøren etter at det er lagt opp rutine for rapportering av internkontroll og resultater av statlige tilsyn til kommunestyret i forbindelse med planlegging og gjennomgang av budsjett, det vil si i første møte i 2025.*

Kommunedirektøren er på bakgrunn av forannevnte bedt om å møte for å orientere om internkontroll og statlige tilsyn.

Vurdering

I henhold til tidligere vedtak er kommunedirektøren er bedt om å gi kontrollutvalget en muntlig orientering om internkontroll og statlige tilsyn.

Det er lagt opp til at informasjonen fra kommunedirektøren kan tas til orientering så fremt det ikke kommer frem informasjon kontrollutvalget ønsker eller bør følge opp særskilt. Det anbefales videre at internkontrollen og informasjon om statlige tilsyn følges opp med årligorientering(er) fra kommunedirektøren.

Eierskapskontroll Trønderenergi - Prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

04/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-037, TI-&58

Arkivsaknr 24/589 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for eierskapskontroll - TrønderEnergi AS
2. Rapporten leveres sekretær senest utgangen mars 2026

Vedlegg

Eierskapskontroll TrønderEnergi - prosjektplan

Revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Viser til kontrollutvalgets sak 33/24 Eierskapskontroll Trønderenergi – Bestilling, der kontrollutvalget gjorde slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en eierskapskontroll i henhold til plan for eierskapskontroll 2024-2028.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide forslag til prosjektplan med bl.a. problemstilling, avgrensning, ressursbruk og leveringstidspunkt til neste møte.

Prosjektplanen som nå er mottatt fra revisor har tittelen TrønderEnergi AS eierskapskontroll, og beskriver bl.a. formål, problemstilling, avgrensning, kilder til kriterier, metode, prosjektteam, milepæler, tids- og ressursbruk m.m.

Følgende problemstilling er foreslått:

Utøver Osen kommune sin eierstyring av TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS i samsvar med lovverk, føringer og anbefalinger?

Her vil revisor blant annet undersøke:

- Kommunestyret som eier
- Eierens styringsdokumenter
- Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret

Når det gjelder metode vil revisor primært basere prosjektet på å hente informasjon gjennom dokumentgjennomgang, spørreundersøkelse og intervju.

Parallelt med denne eierskapskontrollen har Malvik kommune invitert alle kommunale eiere til felles forvaltningsrevisjon i TrønderEnergi AS. I denne inngår også en kontroll av hvordan eierstyringen utøves i fellesskap. Se egen sak om dette.

Revisor har vurdert sin uavhengighet, og uavhengighetserklæring for oppdragsansvarlig revisor er vedlagt.

Prosjektplanen vil bli gjennomgått i møtet.

Vurdering

Vedlagte prosjektplan med problemstilling svarer ut kontrollutvalgets bestilling.

Revisor har estimert et timeforbruk på 100 timer, som er innenfor normalen.

Revisor legger opp til at eierskapskontrollen samkjøres med felles forvaltningsrevisjon og overordnet eierskapskontroll i TrønderEnergi AS. Dette synes naturlig, men medfører at endelig rapport først vil bli oversendt sekretær i mars 2026.

Det anbefales at kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen. Kontrollutvalget har imidlertid mulighet til å komme med innspill og forslag til endinger så lenge dette ligger innenfor rammene av eierskapskontroll og kontrollutvalgets mandat.

TrønderEnergi AS

Osen kommune

Prosjektplan eierskapskontroll

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med eierskapskontrollen vil være å undersøke kommunens eierstyring av TrønderEnergi AS, og se om det finnes forbedringspotensial i eierstyringen.

PROBLEMSTILLINGER

- Utøver Osen kommune sin eierstyring av TrønderEnergi AS i samsvar med lovverk, føringer og anbefalinger?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 100 timer

Rapport til sekretær: Mars 2026, samkjøres med felles forvaltningsrevisjon og overordnet eierskapskontroll i TrønderEnergi AS.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Sunniva Tusvik Sæter

sts@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 47 63 77 14

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Osen kommune bestilte en eierskapskontroll av TrønderEnergi AS i sak 22/24 den 12.11.2024. Bestillingen er gjort med grunnlag i plan for eierskapskontroll 2024-2028.

2.2 Kommunalt eierskap

Kommunene har stor frihet i hvordan virksomheten skal organiseres. Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten i egne selskap, endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. De styringsprinsipper som gjelder for den aktuelle organisasjonsformen, skal følges. Å styre gjennom selskapenes eierorganer har et mer indirekte preg enn politisk styring av den kommunale organisasjonen. Dette kan utfordre den demokratiske kontrollen.

De ulike selskapsformene har egne lover for hvordan virksomheten skal organiseres. Et fellestrekk er det klare skillet mellom selskapenes eierorgan og styrende organ. Oppgaven til eieren er å trekke opp ytre rammer slik som eierstrategi, eierskapsmelding, selskapsavtale og vedtekter. Eierrollen utøves av eierrepresentanter i selskapenes eierorgan. Oppgaven til eierrepresentanten er å ivareta kommunens interesser. For å sikre demokratisk forankring av eierskapet, er det derfor viktig at kommunen har system for at vedtak som blir fattet i eierorganet er forankret i kommunestyret.

Selskapsforvaltningen skal ivaretas av selskapets styre, og den daglige ledelsen ivaretas av daglige leder. Styret skal forholde seg til de ytre rammene som er trukket opp av eierne. Innenfor disse rammene skal de ha ensidig søkelys på å ivareta selskapets interesser. Å bruke eiermakt til å gripe inn i selskapsforvaltningen, bryter med normene for hvordan selvstendige selskaper skal styres.

Eierstyring krever kompetanse, styringsverktøy og rolleavklaring. Temaet er en del av KS sitt folkevalgtprogram. KS har også kommet med anbefalinger om hvordan kommunene kan sikre godt eierskap, selskapsledelse og kontroll av fristilte selskaper. I kommuneloven av 2018 har en kommunal eierskapsmelding blitt løftet til et lovpålegg. Formålet med en eierskapsmelding er å gi politikerne en oversikt og bevissthet rundt eierrollen, for å sikre god folkevalgt kontroll over eierinteressene. Kommunestyret skal fastsette generelle prinsipper for eierstyring, og angi hva som er kommunens formål med å eie det enkelte selskap.

I en eierskapskontroll undersøkes det hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser. Dette til forskjell fra en forvaltningsrevisjon av selskapet, hvor det er selve virksomheten som

undersøkes. TrønderEnergi AS er organisert som et aksjeselskap. Grensegangen mellom en eierskapskontroll og en forvaltningsrevisjon, er plassert mellom oppgavene som hører til generalforsamlingen, og oppgavene som ligger hos selskapets styre og ledelse. Det er aksjeloven som regulerer denne selskapsformen.

2.3 Om TrønderEnergi AS

Selskapet presenterer seg på følgende måte på sin egen hjemmeside¹:

«Kjernevirksomheten vår er å produsere energi fra vann og bidra til et lønnsomt, effektivt og velfungerende fornybarsamfunn. (...) TrønderEnergi er organisert som et konsern med TrønderEnergi AS som morselskap og datterselskapet TrønderEnergi Kraft AS som har ansvar for vår kjernevirksomhet; energiproduksjon.»

Videre står det at TrønderEnergi har bidratt til å etablere Norges nest største nettselskap gjennom etableringen av Tensio AS, som er holdingselskap og konsernspiss for nettselskapene Tensio Trøndelag Sør AS og Tensio Trøndelag Nord AS.

TrønderEnergi AS har følgende datterselskap:

Tabell 1. Datterselskap pr. 27.01.2025

Selskap	Andel
TrønderEnergi Kraft Holding AS	90,01 %
Trønder Power LTD(Uganda)	72 %
TrønderEnergi Vekst Holding AS	51%

Kilde: www.soliditet.no

TrønderEnergi AS har følgende eierandeler i andre selskaper (under 50 %):

Tabell 2. Eierandeler under 50 % pr. 27.01.2025

Selskap	Andel
Hogst AS	40 %
Tensio AS	40 %
Gnist Capital AS	35,71 %
Celtic Norse AS	33,33 %
Thams Innovasjon AS	7,99 %

Kilde: www.soliditet.no

---

¹ [Om Trønderenergi | TrønderEnergi](#)

TrønderEnergi eies av 19 kommuner i Trøndelag og KLP:

Tabell 3. TrønderEnergi AS sine eiere

Eier	Andel av aksjene
Orkland kommune	16,94 %
Melhus kommune	13,34 %
KLP	13,33 %
Trondheim kommune	9,13 %
Indre Fosen kommune	8 %
Ørland kommune	7,69 %
Åfjord kommune	5,04 %
Heim kommune	4,85 %
Oppdal kommune	3,95 %
Midtre Gauldal kommune	3,17 %
Malvik kommune	2,96 %
Hitra kommune	2,69 %
Frøya kommune	2,49 %
Skaun kommune	2,2 %
Selbu kommune	1,43 %
Holtålen kommune	1,34 %
Osen kommune	1,04 %
Stjørdal kommune	0,18 %
Tydal kommune	0,16%
Rennebu kommune	0,07 %

Kilde: [Eiere | TrønderEnergi](#)

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

- Utøver Osen kommune sin eierstyring av TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS i samsvar med lovverk, føringer og anbefalinger?²
  - Kommunestyret som eier
  - Eierens styringsdokumenter
  - Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret

3.2 Avgrensning

I en eierskapskontroll undersøkes det hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser, til forskjell fra en forvaltningsrevisjon i et selskap, hvor det er virksomheten i selskapet som undersøkes.

Revisor avgrenser denne eierskapskontrollen til å gjelde utøvelsen av eierskapet som har skjedd siden 2021, for å få med politisk behandling av konsernendringen i TrønderEnergi AS.

Denne eierskapskontrollen vil samkjøres med felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi-konsernet med andre kommuner. Her er det planlagt en eierskapskontroll av hvordan eierstyringen utøves i fellesskap. Her vil følgende problemstillinger om eierstyring undersøkes:

- Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
  - Har eierkommunene tydelige målsettinger med sitt eierskap i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS?
  - Hvordan sørger eierne og selskapet for at virksomheten ivaretar sitt samfunnsansvar?
  - Hvordan sørger eierne for at valg av styrene skjer i samsvar med anbefalte prinsipper for god eierstyring og aksjeloven?
  - Blir generalforsamlingen gjennomført i samsvar med aksjelovens bestemmelser?

For undersøkelsen i Osen fokuserer vi på hvordan kommunen har organisert sin eierstyring av TrønderEnergi AS, uavhengig av de andre kommunene.

---

² KS, "Kommunesektorens Arbeidsgivermonitor 2023."

3.3 Kilder til kriterier

- Kommuneloven, kapittel 26
- Aksjeloven
- KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- Osen kommunes eierskapsmelding
- Selskapets vedtekter
- Eventuelle andre føringer fra Osen kommune

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisor vil innhente data gjennom dokumentgjennomgang, spørreundersøkelse og intervju.

Gjennomføringen av denne spørreundersøkelsen vil samkjøres med eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i TrønderEnergi for andre kommuner. Dette gjør at vi kan benytte data på tvers av prosjektene, noe som vil gi en merverdi for undersøkelsen i Osen.

For datainnsamlingen i Osen vil vi **intervjue** den som utøver eierstyringen av TrønderEnergi AS. Intervju er en god metode for å finne ut hvordan eierstyringen oppleves og utføres i praksis. Det kan også være aktuelt å stille skriftlige spørsmål til eierrepresentanten og administrativt ansatte som spiller en rolle i eierutøvelsen.

I **dokumentgjennomgangen** vil vi se på kommunens eierskapsmelding og behandling av denne, samt andre politiske saker som er relevante for problemstillingen. Dersom Osen kommune har andre styrende dokumenter for TrønderEnergi AS vil disse også inkluderes. Eierskapsmeldingen og selskapets vedtekter er lovpålagte dokumenter som sier noe om hvordan eierstyringen skal utøves og hva som forventes av selskapet. Dokumentgjennomgangen vil vise hvilke formelle krav som er nedfelt.

Det vil også gjennomføres en digital **spørreundersøkelse** til faste medlemmer av kommunestyret. Undersøkelsen vil handle om dialog mellom kommunestyret og eierrepresentanten, opplæring om eierstyring, informasjon kommunestyret mottar og mulighet for eierstyring. En spørreundersøkelse er en god metode for å finne trender i et større utvalg, da intervju av alle representantene i kommunestyret er tidkrevende.

De nevnte metodene vil være hensiktsmessige for å gi mest mulig presise svar på problemstillingen.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Sunniva Tusvik Sæter
Prosjektmedarbeider	Margrete Haugum
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	12.11.2024
Prosjektplan til sekretær	04.02.2025
Oppstartsmøte	Juni 2025
Datainnsamling ferdig	Desember 2025
Rapport til uttalelse	Februar 2026
Rapport til sekretær	Mars 2026

Steinkjer, 31.01.2025

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor

Vurdering av uavhengighet.**Revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:**

Prosjektnr: EK1055	Kommune: Osen
---------------------------	----------------------

Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8 Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3
--

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 27.01.25

Rolle: Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Navn: Sunniva Tusvik Sæter

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7716 Steinkjer✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no

Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper

Invitasjon til deltagelse i fellesprosjekt - Tilslutning til prosjektplan

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

05/25

Saksbehandler Liv Tronstad
Arkivkode FE-217, TI-&58
Arkivsaknr 25/74 - 2

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ønsker å delta i felles forvaltningsrevisjon - Forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper
2. Kontrollutvalget slutter seg til foreslått prosjektplan under forutsetning av at øvrige eierkommuner deltar
3. Rapporten leveres sekretær senest utgangen av mars 2026

Vedlegg

Invitasjon - Prosjektplan - Felles forvaltningsrevisjon og eierkontroll - TrønderEnergi AS med datterselskap

Kontrollutvalget i Malvik kommune sin behandling av prosjektplan for forvaltningsrevisjon

TrønderEnergi AS med datterselskaper

Prosjektplan TrønderEnergi AS

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi AS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24 en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres som en felles forvaltningsrevisjon sammen med andre eierkommuner. Osen eier 1,04 % i selskapet, og har fått forespørsel om å delta i fellesprosjektet.

Eierkommunene er i all hovedsak positive til revisjonen, og forutsettes å belastes timebruk etter eierandel i TrønderEnergi AS. Det er beregnet 1000 timer til revisjonen, med levering til sekretær i mars 2026. En oversikt over timer per eierkommune er lagt ved. Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i forvaltningsrevisjonen. Fordelingen er laget med utgangspunkt i kommunenes eierandel, og forutsetter at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke vil delta, må deres timer fordeles på de gjenværende.

Osen sin andel av timene vil være 12 timer, forutsatt at alle eierkommunene blir med.

Eierkommunene revideres av to revisjonsselskap, som sammen gjennomfører denne forvaltningsrevisjonen, Revisjon MidtNorge og Trondheim kommunerevisjon.

Formålet med revisjonen er å belyse eierstyringen og konsekvenser for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS. Bestillingen gjelder TrønderEnergi AS med datterselskap, og revisor har derfor avgrenset eierskapsproblemstillingene til å gjelde forhold som er felles for eierne.

Forvaltningsrevisjonen omfatter etter dette:

- TrønderEnergi AS
- TrønderEnergi Kraft Holding AS
- TrønderEnergi Vekst Holding AS

Osen hadde i tillegg også et direkte eierskap i TrønderEnergi Vekst Holding AS. Her solgte kommunen seg ut i 2024, jf. kommunestyrets vedtak i sak 064/24:

Vedlagte prosjektplan er ment å være en felles plan for de kommunene som ønsker å være med i prosjektet. Denne ble behandlet av kontrollutvalget i Malvik den 5. februar, sak 08/25 som gjorde slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.*
2. *Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.*
3. *Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.*

I henhold til prosjektplanen skal revisor undersøke:

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

Revisor beskriver metoder som vil bli brukt for å samle inn data. I selskap som er helt ut offentlig eid har revisjonene innsyn.

Problemstilling 2 vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

I og med at Aneo AS eier 9,99 % av TrønderEnergi Kraft Holding AS er det ikke automatisk innsyn i TrønderEnergi Kraft Holding AS. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn i dette selskapet. Av samme årsak er ledelsen i Aneo AS ikke forpliktet til å stille til intervju, men muligheten blir likevel undersøkt.

Revisor har vurdert sin uavhengighet, og uavhengighetserklæring for oppdragsansvarlig revisor er vedlagt.

Prosjektplanen vil bli gjennomgått i møtet.

Vurdering

Osen har ikke prioritert TrønderEnergi AS i plan for forvaltningsrevisjoner i denne perioden. Osen har imidlertid prioritert TrønderEnergi AS i plan for eierskapskontroll, og den er allerede bestilt, jf. sak 33/24. Prosjektplan skal behandles i møte den 18. februar. Se egen sak om dette.

Deltagelse i et felles prosjekt vil være besparende både for kontrollutvalget, revisjonen og selskapet. Osen er forespeilet å bli belastet 12 timer, dersom alle kommunale eiere deltar. Gjennom deltagelse i fellesprosjekt vil de øvrige deltagerne samtidig oppfatte dette som solidarisk, noe som kan tjene kontrollutvalget i en senere anledning.

Kontrollutvalget er gitt myndighet til å omprioritere både innenfor eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Ved å bruke 12-20 timer til deltagelse i et fellesprosjekt vil ikke medføre behov for endringer i gjeldende planer. Ressursbruken er marginal og vil ikke få konsekvenser for andre prosjekter i planen.

Sekretariatet er av den oppfatning at kontrollutvalget vil oppnå mye gjennom å delta i et felles prosjekt, sett i forhold til ressursbruken. Sekretær anbefaler kontrollutvalget å delta i felles forvaltningsrevisjonsprosjekt og slutte seg til prosjektplanen som foreligger, jf. kontrollutvalget i Malvik sitt vedtak i sak 08/25.

Mottakere ifølge liste

Prosjektplan - Felles forvaltningsrevisjon og eierkontroll - TrønderEnergi AS med datterselskap

Konsek viser til tidligere henvendelse fra kontrollutvalget i Malvik kommune, om felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS. I all hovedsak har eierkommunene vært positive til å være med på den felles forvaltningsrevisjonen. Det er tatt hensyn til de innspill som kom inn.

KLP, som er eier av ca. 13 % av andelene i TrønderEnergi AS, ønsker ikke å være med.

Malvik kommune behandlet i sak 8/25, den 5. februar 2025 forslag til prosjektplan for revisjonen. Det ble fattet slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Utvalget hadde noen kommentarer, gjengitt under «Behandling». Disse er ikke tatt inn i vedtaket.

Konsek gjør oppmerksom på at den felles eierskapskontrollen prosjektplanen beskriver, er en overordnet eierskapskontroll av hva eierkommunene gjør i fellesskap.

Hvis den enkelte kommunen ønsker en egen eierskapskontroll, må dette bestilles særskilt hos revisjonen.

Konsek gjør også oppmerksom på at fordelingen av timer, jf. vedlegg til prosjektplanen, kun dekker timene som går med til å utarbeide rapporten. Dersom eierkommunene ønsker at revisjonen skal presentere rapporten osv., må dette bestilles av den enkelte eierkommunen hos revisjonen.

Det er antatt at revisjonen vil ta 1000 timer. Disse foredeles etter eierkommunenes eierandeler i morselskapet TrønderEnergi AS. Timefordeling er vedlagt denne saken, og forutsetter at alle blir med.

Forvaltningsrevisjonen utføres i samarbeid mellom Trondheim kommunerevisjon og Revisjon Midt-Norge SA.

Hovedfokuset for revisjonen vil være TrønderEnergi AS, slik at kommunenes salg av direkteide aksjer i datterselskapet TrønderEnergi Vekst Holding AS ikke får betydning for revisjonen.

På vegne av kontrollutvalget i Malvik ber vi om eierkommunenes tilslutning til prosjektplanen slik den er vedtatt av Malvik kommune.

Det bes om skriftlig tilbakemelding etter at saken er behandlet i kontrollutvalget.

Utskrift av saken, prosjektplanen og fordeling av timer er lagt.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Torsdatter Grønvold
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Revisjon Midt-Norge SA Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Mottakere:

Kontrollutvalget i Frøya kommune
Kontrollutvalget i Heim kommune
Kontrollutvalget i Hitra kommune
Kontrollutvalget i Holtålen
kommune
Kontrollutvalget i Indre Fosen
Kontrollutvalget i Melhus kommune
Kontrollutvalget i Midtre Gauldal
kommune
Kontrollutvalget i Oppdal
kommune
Kontrollutvalget i Orkland
kommune
Kontrollutvalget i Osen kommune
Kontrollutvalget i Rennebu
kommune
Kontrollutvalget i Selbu kommune
Kontrollutvalget i Skaun kommune
Kontrollutvalget i Stjørdal
kommune
Kontrollutvalget i Trondheim
kommune
Kontrollutvalget i Tydal kommune
Kontrollutvalget i Ørland
kommune
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Behandling av prosjektplan for forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Malvik kommune

Møtedato

05.02.2025

Saknr

08/25

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/250 - 21

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Behandling:

Revisor redegjorde for prosjektplanen. Utvalget hadde følgende kommentarer:

I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?

Dette må ha en tydeligere tekst; forslag:

Hva er den økonomiske konsekvensen av etableringen av Aneo og Trønder Energi Vekst Holding?

Hva er konsekvensen av avtalen med HitecVision?

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Vedlegg

Prosjektplan TrønderEnergi AS

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi AS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24 en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres som en felles forvaltningsrevisjon sammen med andre eierkommuner. Eierkommunene revideres av to revisjonsselskap, som sammen gjennomfører denne forvaltningsrevisjonen, Revisjon Midt-Norge og Trondheim kommunerevisjon. Vedlagte prosjektplan er ment å være en felles plan for de kommunene som ønsker å være med i prosjektet.

Eierkommunene er i all hovedsak positive til revisjonen, og forutsettes å belastes timebruk etter eierandel i TrønderEnergi AS. Det er beregnet 1000 timer til revisjonen, med levering til sekretær i mars 2026. En oversikt over timer per eierkommune er lagt ved.

Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i forvaltningsrevisjonen. Fordelingen er laget med utgangspunkt i kommunenes eierandel, og

forutsetter at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke vil delta, må deres timer fordeles på de gjenværende.

Malviks andel av timene vil være 34 timer, forutsatt at alle eierkommunene blir med.

Formålet med revisjonen er å belyse eierstyringen og konsekvenser for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS. Bestillingen gjelder TrønderEnergi AS med datterselskap, og revisor har derfor avgrenset eierskapsproblemstillingene til å gjelde forhold som er felles for eierne. Forvaltningsrevisjonene omfatter etter dette TrønderEnergi AS, TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS. Problemstilling 2 nedenfor vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

Revisor skal undersøke dette:

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

Revisor beskriver metoder som vil bli brukt for å samle inn data. I selskap som er helt ut offentlig eid har revisjonene innsyn. I og med at Aneo AS eier 9,99 % av TrønderEnergi Kraft Holding AS er det ikke automatisk innsyn i TrønderEnergi Kraft Holding AS. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn i dette selskapet. Av samme årsak er ledelsen i Aneo AS ikke forpliktet til å stille til intervju, men muligheten blir likevel undersøkt.

Konseks vurdering og konklusjon

Etter Konsek sitt syn vil forslag til problemstillinger gi svar på kontrollutvalget i Malvik sitt formål med bestillingen. Trondheim kommunes forutsetning om at tilblivelsen av Aneo AS blir en del av bestillingen anses imøtekommet. Det samme gjelder de tilbakemeldingene som gjaldt utbyttestrategien i selskapet. Konsek vurderer at utvalget kan vedta forslag til prosjektplan, med levering som foreslått. Sekretariatet vil sørge for at saken med endelig invitasjon oversendes eierkommunenes kontrollutvalg så raskt som mulig.

Trønderenergi AS

Deltakende kommuner

Prosjektplan felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med prosjektet er å belyse eierstyringen og konsekvenser for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS.

PROBLEMSTILLINGER

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 1000 timer.

Rapport til sekretær: Mars 2026

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Margrete Haugum, forvaltningsrevisor Revisjon Midt-Norge SA

mha@revisjonmidtnorge.no

Mobil: 95233007

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24 en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres som en felles forvaltningsrevisjon sammen med andre eierkommuner. Denne bestillingen utløste arbeidet med en prosjektplan som er ment å være en felles plan for de kommuner som ønsker å være med i prosjektet.

Kontrollutvalget i Trondheim kommune vedtok den 6.5.2024, at de er positive til å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS i samarbeid med de andre eierkommunene. Trondheim kommunes forutsetning om at etableringen av Aneo AS blir berørt i forvaltningsrevisjonen tas inn i prosjektet.

TrønderEnergi AS eies av flere kommuner og det er to revisjonsselskap som reviderer disse kommunene. Derfor er denne forvaltningsrevisjonen og felles eierskapskontroll et samarbeidsprosjekt mellom Trondheim kommunerevisjon og Revisjon Midt-Norge. Prosjektplanen er utarbeidet av Revisjon Midt-Norge SA og Trondheim kommunerevisjon i fellesskap.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Utgangspunktet er en forvaltningsrevisjon av selskapet TrønderEnergi AS med datterselskap. Et datterselskap er et selskap som TrønderEnergi AS kontrollerer, som igjen betyr at TrønderEnergi AS eier mer enn halvparten av aksjene. TrønderEnergi AS sine to datterselskaper er TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

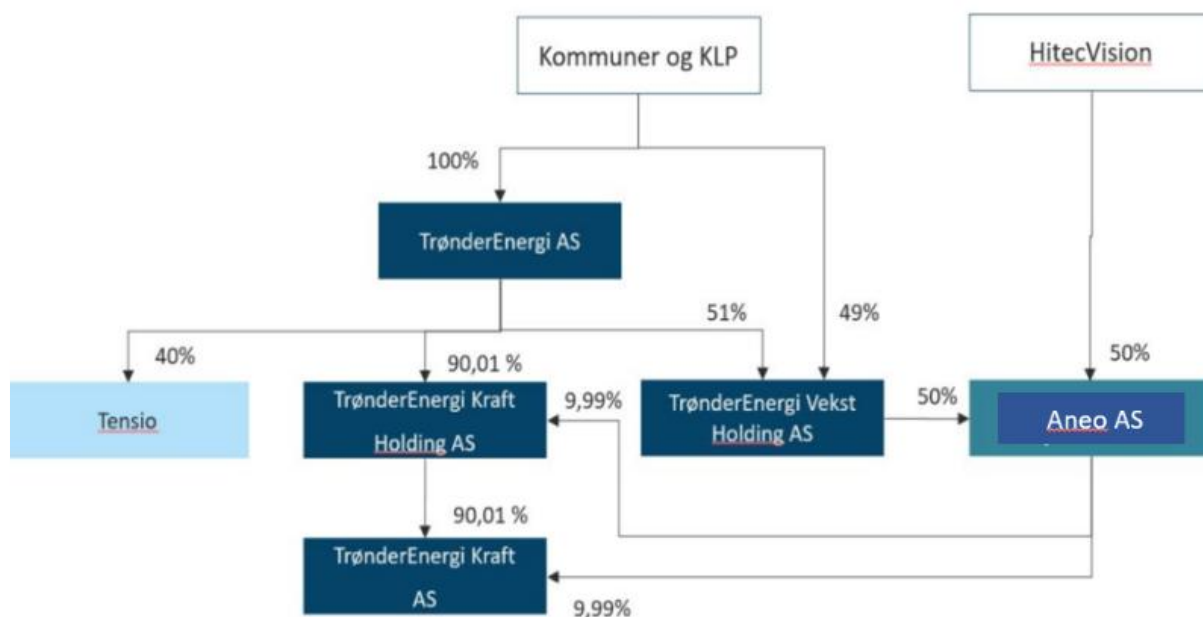
Ettersom bestillingen omhandler TrønderEnergi AS med datterselskap er det relevant å se på problemstillinger som er nært knyttet til utøvelsen av kommunens eierskap. Revisor har avgrenset eierskapsproblemstillinger til å gjelde forhold som er felles for eierne, og ikke en eierskapskontroll av den enkelte kommunes utøvelse av eierskapet med mindre det er spesifikt bestilt.

2.3 TrønderEnergi AS

TrønderEnergi AS er morselskapet i konsernet. TrønderEnergi AS eies av 19 kommuner i Trøndelag og KLP (Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikrings-selskap). Orkland kommune har den største aksjeposten på 16,94 prosent, deretter følger Melhus 13,344 prosent, KLP 13,328 prosent og Trondheim kommune 9,125 prosent (se vedlegg for liste over eierkommuner).

Morselskapet TrønderEnergi AS hadde tidligere en bedriftsforsamling, men er avviklet. Aksjelovens krav om bedriftsforsamling gjelder for selskapet med mer enn 200 ansatte.

I figur en er det laget en oversikt over selskapene som TrønderEnergi AS har eierinteresser i. I tillegg til de eierskapene som framgår av figuren har Tensio AS, TrønderEnergi Kraft Holding AS og Aneo AS sine datterselskaper og eierinteresser i selskaper.

Kilde: Byråds sak 38-2024, Trondheim kommune

Figur 1. Eierinteresser for TrønderEnergi AS

TrønderEnergi Kraft Holding AS er eid av TrønderEnergi AS med 90 prosent.

Vedtektsfestet formål med virksomheten er å eie aksjer i TrønderEnergi Kraft AS, og å drive på kommersiell basis med mål om å maksimere langsiktig aksjonærverdi for aksjonærene. Daglig leder og styreleder i holdingselskapet er konsernsjef Ståle Gjersvold. Aneo Holding AS eier de øvrige 10 prosentene av holdingselskapet.

Selskapet **TrønderEnergi Kraft AS** omtales på deres hjemmesider som konsernets kjernevirksomhet. Selskapet eier, driver og vedlikeholder 17 vannkraftverk. Det fremgår at selskapet i 2023 hadde 34 ansatte. Daglig leder i selskapet er Ann Cathrine Holmen. Ståle Gjersvold er styreleder for selskapet.

TrønderEnergi Vekst Holding AS er eid av TrønderEnergi AS med 51 prosent og av 19 trønderske kommuner med en samlet andel på 42,47 prosent og KLP med en eierandel på

6,53 prosent. Selskapet ble etablert 22. juni 2022 ved at det ble fisjonert ut av TrønderEnergi AS. Formålet med selskapet er å eie aksjer i fornybarselskapet Aneo AS.

Aneo AS ble etablert av TrønderEnergi AS og det stavangerbaserte investeringselskapet HitecVision AS i 2022 med like store eierandeler (50 prosent hver). Ved etableringen av det nye selskapet ble 6 milliarder kroner flyttet ut av TrønderEnergi AS og inn i Aneo AS. HitecVision AS skulle gå inn med tilsvarende andel, det vil si 6 milliarder kroner. Det fremgår av informasjonen rundt etableringen av Aneo AS at HitecVision AS gikk inn med 1,5 milliarder kroner og at resten av kapitalen skulle betales inn i løpet av 5 år, alternativt 9 år hvis kapitalbehovet ble mindre. Ubalansen i innskuddet skulle TrønderEnergi AS kompenseres med renteinntekter ved at HitecVision AS ble gitt en selgerkreditt.¹

Bakgrunnen for omorganiseringen av TrønderEnergi AS er at styret i selskapet så betydelig potensial for vekst og lønnsomhet i det grønne skifte med utbygging av fornybar energiproduksjon, energiforvaltning, elektrifisering og energieffektivisering. TrønderEnergi AS ønsket med etableringen av Aneo AS å ta del i den veksten og lønnsomheten som ligger i det grønne skiftet. Nedslagsfeltet for Aneo AS er ifølge TrønderEnergi AS sin årsrapport de nordiske landene, men også andre deler av Europa kan være aktuelt. Det fremgår av TrønderEnergi AS sine prognoser for strømpriser i årene fremover at utbytteneivået i 2022 med 200 millioner kroner kan opprettholdes etter etableringen av Aneo AS.

TrønderEnergi AS eier i tillegg 40 prosent av nettselskapet Tensio AS sammen med NTE (40%) og KLP (20%). Det felles nettselskapet ble dannet i 2018/2019 som et konsern. Selskapet vil operere med to adskilte tariffier i sør (Tensio Ts AS) og nord (Tensio Tn AS)². Det er opplyst at NVE planlegger tilsyn av Tensio Ts AS og Tensio Tn AS i 2025.

TrønderEnergi AS eier også 40 prosent av **Hogst AS** sammen med Aneo Renewables Holding AS (20%) og Røde Kors eierskap AS (40%). Selskapet driver med rydding og sikring av kraftforsyningen ved å rydde kraftlinjer. Selskapet tilbyr blant annet arbeid til personer rekruttert gjennom kriminalomsorgen.

Nærmere om etableringen av Aneo

I årsrapporten for Aneo AS for 2023 redegjøres det for selskapsstrukturen. Der står det at styret i Aneo Holding AS er toppledelsen i Aneo-gruppen. Det er i tillegg en revisjonskomite

---

¹ Kilde: Bystyresak 130_2022, 15.6.2022. Trondheim kommune

² Nettfusjonen er omtalt i en orientering til formannskap i sak FO 0165/18, Trondheim kommune.

og en kompensasjonskomite. Daglig leder (CEO) er øverste ansvarlige og rapporterer til styret. Aneo-gruppen er organiserte i områdene:

- Fire sentraliserte funksjoner (teknologi og utvikling, finans, strategi og forretningsstøtte og markedsføring, kommunikasjon og public relations)
- Fornybarportefølje og vekst
- Fornybar operasjoner (teknologi og utvikling)
- Energiledelse
- Nedstrøms aktiviteter i Norden

Aneo Holding AS sitt formål er.

Foreta investeringer i fornybar energi-sektoren, med særlig fokus på ny fornybar energi aktiva, energiteknologi, lagring og teknologier, energiforvaltning, teknologidrevne tjenester i energimarkedene, "energy as a service"-konsept, inkludert energiinfrastruktur fokusert på B2B-markedene, i samsvar med forretningsplanen som er fastsatt fra tid til annen, (ii) effektivt eie og forvalte egne aktiva og alle nye aktiva som er anskaffet eller utviklet, (iii) yte tjenester knyttet til drift, vedlikehold, energiforvaltning og annet under langsiktige avtaler med TrønderEnergi Kraft AS, andre konsernselskaper og tredjeparter, (iv) eie en minoritetsandel i TrønderEnergi Kraft AS, og (v) handel og utvikling. Selskapet skal drives på forretningsmessig basis og med mål om å maksimere aksjonærværdien for aksjonærene. Selskapets virksomhet skal drives i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og selskapets forretningsplan og budsjett som er fastsatt fra tid til annen.

Aneo Holding AS eier alene Aneo Holding 2 AS. Aneo Holding AS eier 9,99 prosent av TrønderEnergi Kraft Holding AS og 9,99 prosent av TrønderEnergi Kraft AS.

Styret i Aneo Holding AS består av styreleder Therese Log Bergjord, styremedlemmer Jon Vatnaland, Hanne Høie Grøttum, Ståle Gjersvold, Peder Christian Ingstad Ursin-Smith og Hilde Bakken.

Aneo Holding 2 AS har følgende formål:

Produksjon og omsetning av elektrisk energi og annen virksomhet som hører naturlig sammen med dette. Virksomheten kan også drives i samarbeid med, eller ved deltagelse i andre foretak med tilsvarende eller lignende formål. Selskapet skal drives på forretningsmessig basis innenfor rammen av gjeldene energilovgivning med vekt på langsiktig verdiskapning.

Styret i Aneo Holding 2 AS består av styreleder Gunnar Hovland.

Aneo Holding 2 AS to heleide datterselskap.

- Aneo Production Holding AS (som har to heleide datterselskap og en heleid datterdatter, samt 51 prosent eierskap i Aneo Roan Vind Holding AS). Styret består av styreleder Gunnar Hovland.
- Aneo Renewables Holding AS (som har 12 heleide datterselskap, 80 prosent eierandel i datterdatter Aneo Retail International AS og 51 prosent eierskap i Aneo Vind AS.) Styret består av styreleder Gunnar Hovland.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

Prosjektet planlegges gjennomført som en forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utgangspunktet er at eierkommunene har ansvaret for oppfølging av selskapet. Selskapet oppgir at de følger prinsippene i NUES (Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse) anbefalinger for god eierstyring. Prinsipper for god eierstyring tilsier at eierne har en klar og tydelig målsetting med sitt eierskap i selskapet. Videre er det sentralt at disse målsettingene ligger til grunn for hvordan eierkommunen utøver sitt eierskap, og at eierrepresentantene er kjent med de styringssystemene som gjelder for den aktuelle selskapsformen. Eierutøvelsen skal skje i rette fora, formell generalforsamling og uformelle eiermøter, og ikke ved påvirkning av styremedlemmer. Offentlige eiere kan sies å ha et særlig ansvar for å påse at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar, og at selskapene har et bevisst forhold til etiske problemstillinger i driften. Dette er forhold vi vil belyse ved intervju med eierrepresentanter og selskapets ledelse, og gjennomgang av protokoller og dokumentasjon.

TrønderEnergi konsernet har vært igjennom en stor omstilling og omorganisering av virksomheten med etablering av datterselskaper. De oppgir i sin årsmelding 2024 at de forbereder seg for fremtiden hvor det er stort behov for privat vekstkraft for å klare omstillingen samfunnet må igjennom. De skriver i årsmeldingen:

“Gjennom å skille ut investeringene som er gjort de senere årene i vindkraft og elektrifisering, samt overføre en stor del av organisasjonen, etablerte vi, ved å invitere HitecVision inn som likeverdig medeier, i 2022 Aneo. Hovedformålet med etableringen var å realisere verdiskapningen TrønderEnergi har skapt de siste årene.”

TrønderEnergi AS oppgir i årsmelding 2023 at med etableringen av de to datterselskapene og Aneo AS har TrønderEnergi AS blitt et rendyrket holdingselskap. Et relevant spørsmål er hvor godt denne omorganiseringen og ekspansjonen med innhenting av privat kapital er forankret hos eierne, og ikke minst på hvilket beslutningsgrunnlag ekspansjonsstrategiene er vedtatt på. Har eierkommunene tatt aktivt stilling til om de ønsker denne utviklingen for selskapet? Har omorganiseringen og ekspansjonen gått ut over selskapets avkastning, og er i så fall det i forståelse med eierne? Det kan også være aktuelt å vurdere om TrønderEnergi AS har etablert de nødvendige styringssystemene på overordna nivå for å sikre at konsernets aktivitet er hensiktsmessig for å nå de kravene og forventningene eierne stiller til selskapet.

Etter denne omorganisering er kommunene eiere både i morselskapet i konsernet, TrønderEnergi AS og de er både direkte og indirekte eiere i TrønderEnergi Vekst Holding AS. Kommunene utøver derfor eierskap i begge disse selskapene.

3.1 Problemstillinger

Revisor har utarbeidet følgende problemstillinger.

Problemstilling 1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring.

- a. Har eierkommunene tydeligere målsettinger med sitt eierskap i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS?
- b. Hvordan sørger eierne og selskapet for at virksomheten ivaretar sitt samfunnsansvar?
- c. Hvordan sørger eierne for at valg av styrene skjer i samsvar med anbefalte prinsipper for god eierstyring og aksjeloven?
- d. Blir generalforsamlingen gjennomført i samsvar med aksjelovens bestemmelser?

Problemstilling 2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?

Problemstilling 3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?

- a. Er det etablert hensiktsmessig rapportering mellom mor og datterselskap?
- b. I hvilken grad gjøres det habilitetsvurderingen i konsernstrukturen?
- c. I hvilken grad sikrer konsernledelsen at eierne blir likebehandlet?

Problemstilling 4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?

- a. Hvordan har Aneo påvirket konsernets utbyttepolitikk?
- b. Hvilke forventinger har eierne til utbyttepolitikken fremover?

Problemstilling 5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

- a. I hvilken grad holder styret seg orientert om selskapets økonomiske stilling?
- b. I hvilken grad ivaretar styret sitt påseansvar overfor selskapet med hensyn til å sikre tilfredsstillende internkontroll og risikohåndtering?

3.2 Avgrensning

Problemstillingen om eierskapskontroll avgrenses til å omfatte den eierstyringen eierne utøver i fellesskap.

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til TrønderEnergi AS med datterselskap, som betyr TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

Problemstilling to vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

3.3 Kilder til kriterier

Aktuelle kilder til revisjonskriterier er:

- Aksjeloven
- KS anbefalinger
- NUES (2021) Norsk anbefaling Eierstyring og selskapsledelse
- Kommunens føringer på eierutøvelse

Anbefalingene fra NUES gir føringer for styrets arbeid, slik som å utarbeide klare mål, strategier og risikoprofil for virksomheten, slik at selskapet skaper verdier for aksjonærene på en bærekraftig måte. Anbefalingene underbygger styrets påse-ansvar som går fram av aksjeloven. På samme måte følger NUES anbefalingene opp flere av bestemmelsene i aksjeloven.

3.4 Metoder for innsamling av data

Forvaltningsrevisjonen følger standarden for forvaltningsrevisjon RSK001 og standarden for eierskapskontroll RSK 002. Sentralt i standardene er å sikre et godt datagrunnlag for revisjon og kontroll.

Skriftlige dokumenter i form av politiske saker, vedtekter, stiftelsesdokumenter, protokoller fra generalforsamlinger og styremøter er sentral dokumentasjon. Det er relevant å innhente annen dokumentasjon som eierne får, eksempelvis informasjon fra eiermøter og direkte informasjon fra selskapet til eierne. I tillegg er det relevant innhente dokumentasjon på andre styringsdokumenter eksempelvis økonomiplaner, strategier, utbyttepolitikk, årsmeldinger, rapporteringer til styret og annet. Revisjonen har innsyn i selskaper som er offentlig eid. Det betyr at det ikke er automatisk innsyn i TrønderEnergi Kraft Holding AS hvor Aneo AS eier 9,99 prosent. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn i dette selskapet. Det skriftlige dokumentasjonen har stor verdi som data i revisjonen fordi det er den offisielle kommunikasjonen fra selskapet til eierne.

Revisor planlegger å gjennomføre en spørreundersøkelse til eierkommunene, for å innhente data fra dem. I forkant av spørreundersøkelsen vil det bli gjennomført 3-6 intervjuer med utvalgte eierrepresentanter for å få en nærmere innsikt i hva eierne er opptatt av. Dette gjør det mulig å målrette spørreundersøkelsen til de mest relevante tema. De kommunene som bestiller en egen eierskapskontroll i tillegg til den felles forvaltningsrevisjonen vil bli intervjuet separat med utgangspunkt i eierskapskontrollen.

Når TrønderEnergi AS konsernet skal revideres er ledelsen i selskapet en viktig kilde til data. Det vil derfor bli gjennomført intervjuer med ansatte i konsernledelsen og lederne i datterselskapene i første runde. Underveis blir det vurdert å gjennomføre flere intervju for ytterligere å belyse problemstillingene.

Foruten ansatte i konsernet er det aktuelt å intervju styret og eventuelt valgkomiteen i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS. Revisor håper å kunne intervju ledelsen i Aneo AS selv om selskapet ikke er forpliktet til å stille opp.

Revisor er klar over at denne revisjonen kan berøre forretningsmessige hemmeligheter, noe som ikke vil bli berørt. Mulig sensitive forhold vil avklares underveis med intervjuobjekter og i forbindelse med godkjenning av intervjureferater.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Margrete Haugum, Revisjon Midt-Norge SA
Prosjektmedarbeider	Magnar Andersen, Trondheim kommunerevisjon
Prosjektmedarbeider	Sunniva Tusvik Sæter, Revisjon Midt-Norge SA
Kvalitetssikrer	Arve Gausen, Revisjon Midt-Norge SA
Kvalitetssikrer	Kathrine Moen Bratteng, Trondheim kommunerevisjon

4.2 Styringsgruppe

Daglig leder Revisjon Midt-Norge SA	Arnt Robert Haugan
Revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon	Per Olav Nilsen

4.3 Milepælsplan

Bestillingsdato	28.11.2024
Prosjektplan til sekretær	01.02.2025
Oppstartsmøte	Juni 2025
Datainnsamling ferdig	Desember 2025
Rapport til uttalelse	Februar 2026
Rapport til sekretær	Mars 2026

Steinkjer 29.01.2025

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1 EIERKOMMUNER

Eier	Andel A-aksjer	Andel B-aksjer	Andel C-aksjer
Orkland kommune	15,486%		1,454%
KLP		13,328%	
Melhus kommune	12,185%		1,159%
Trondheim kommune	8,332%		0,793%
Indre Fosen kommune	7,314%		0,689%
Ørland kommune	7,031%		0,658%
Åfjord kommune	4,629%		0,407%
Heim kommune	4,335%	0,114%	0,406%
Oppdal kommune	3,689%		0,261%
Midtre Gauldal kommune	2,891%		0,282%
Malvik kommune	2,706%		0,251%
Hitra kommune	2,451%		0,238%
Frøya kommune	2,27%		0,219%
Skaun kommune	2,003%		0,198%
Selbu kommune	1,306%		0,125%
Holtålen kommune	1,226%		0,115%
Osen kommune	0,96%		0,084%
Stjørdal kommune	0,18%		
Tydal kommune	0,141%		0,021%
Rennebu kommune	0,055%		0,01%

Kilde: www.proff.no

VEDLEGG 2

UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Riv Revisjon
Midt-Norge

Bidrar til forbedring

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjekt SK1039	Selskap: TrønderEnergi AS
-----------------	---------------------------

Hovedreferanse:

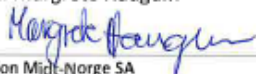
Kommuneloven § 24-4
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3
ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8
Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte selskap deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte selskap som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte selskap som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under selskaps egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte selskap som hører inn under selskapets egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte selskap.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 29.01.25

Rolle: Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Navn: Margrete Haugum

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7716 Steinkjer

post@revisjonmidt norge.no
907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi

Eier	Samlet eierandel	Timeandel	Timer pr. kontrollutvalg
Orkland kommune	16,940%	0,195	195
Melhus kommune	13,344%	0,154	154
Trondheim kommune	9,125%	0,105	105
Indre Fosen kommune	8,003%	0,092	92
Ørland kommune	7,689%	0,089	89
Åfjord kommune	5,036%	0,058	58
Heim kommune	4,855%	0,056	56
Oppdal kommune	3,950%	0,046	46
Midtre Gauldal kommune	3,173%	0,037	37
Malvik kommune	2,957%	0,034	34
Hitra kommune	2,689%	0,031	31
Frøya kommune	2,489%	0,029	29
Skaun kommune	2,201%	0,025	25
Selbu kommune	1,431%	0,017	17
Holtålen kommune	1,341%	0,015	15
Osen kommune	1,044%	0,012	12
Stjørdal kommune	0,180%	0,002	2
Tydal kommune	0,162%	0,002	2
Rennebu kommune	0,065%	0,001	1
Sum	86,674 %	1,000	1000

Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i forvaltningsrevisjonen. Fordelingen er laget med utgangspunkt i kommunenes eierandel, og forutsatt at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke vil delta, må deres timer fordeles på de gjenværende .

Forvaltningsrevisjon Sosial bærekraft - Prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

06/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/590 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon - Sosial bærekraft
2. Rapporten leveres sekretær senest 1. oktober 2025

Vedlegg

Prosjektplan sosial bærekraft

Saksopplysninger

Viser til kontrollutvalgets sak 34/24 Forvaltningsrevisjon Sosial bærekraft – Bestilling, der kontrollutvalget gjorde slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon i henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.*
2. *Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide forslag til prosjektplan med bl.a. problemstilling, avgrensning, ressursbruk og leveringstidspunkt til neste møte.*

Under behandling i møteprotokollen er følgende tatt inn:

Kontrollutvalget ønsker å ta utgangspunkt i kulepunkt 2, med fokus på barn og unge, utenforskap og barnevern, opp mot bærekraftsrapporten som kommunen selv har utarbeidet.

Kulepunkt 2 viser til saksfremlegget i sak 34/24 der det stod følgende:

Har kommunen tilstrekkelig kunnskap om barn og unges levekår i kommunen og brukes denne kunnskapen i et systematisk forebyggende arbeid?

Prosjektplanen som nå er mottatt fra revisor har tittelen sosial bærekraft. Den beskriver blant annet formål, problemstilling, avgrensning, aktuelle kilder til kriterier, metode, prosjektteam, milepæler, tids- og ressursbruk m.m.

Følgende problemstilling er foreslått:

1. Har kommunen relevant og oppdatert kunnskap om barn og unges levekår i kommunen?
2. Blir kunnskapen brukt i det systematiske og forebyggende arbeidet overfor barn og unge?
3. Iverksetter kommunen tiltak for å ivareta sosial bærekraft?

Når det gjelder metode vil revisor primært basere prosjektet på å hente informasjon gjennom dokumentgjennomgang og intervju.

Revisor har vurdert sin uavhengighet, og uavhengighetserklæring for oppdragsansvarlig revisor er vedlagt.

Prosjektplanen vil bli gjennomgått i møtet.

Vurdering

Vedlagte prosjektplan med problemstilling synes å svare ut kontrollutvalgets bestilling.

Revisor har estimert et timeforbruk på 300 timer, som er innenfor normalen.

Ferdig rapport er foreslått oversendt sekretær 1. oktober 2025. Rapporten kan da behandles i kontrollutvalget og videre i kommunestyret høsten 2025.

Det anbefales at kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen. Kontrollutvalget har imidlertid mulighet til å komme med innspill og forslag til endinger så lenge dette ligger innenfor rammene av forvaltningsrevisjon og kontrollutvalgets mandat.

Sosial bærekraft

Osen kommune

Prosjektplan forvaltningsrevisjon

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med bestillingen er å undersøke hvordan kommunen arbeider for å fremme sosial bærekraft, og om arbeidet er i tråd med kommunens målsettinger og lovpålagte oppgaver. Særsilt fokus er arbeid rettet mot barn og unge.

PROBLEMSTILLINGER

1. Har kommunen relevant og oppdatert kunnskap om barn og unges levekår i kommunen?
2. Blir kunnskapen brukt i det systematiske og forebyggende arbeidet overfor barn og unge?
3. Iverksetter kommunen tiltak for å ivareta sosial bærekraft?

TIDS- OG RESSURSBruk

Timeforbruk: inntil 300 timer

Rapport til sekretær: 1. oktober 2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Anne Grete Wold

anne.wold@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 99100669

2 MANDAT OG BESTILLING

Kontrollutvalget i Osen kommune bestilte den 12.11.2024, sak 34/24 en forvaltningsrevisjon om sosial bærekraft. Formålet med bestillingen er å undersøke hvordan kommunen arbeider for å fremme sosial bærekraft, og om arbeidet er i tråd med kommunens målsettinger og lovpålagte oppgaver.

Bestillingen er forankret i kommunens Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.

Saksframlegget i sak 34/24 ga blant annet følgende bakgrunnsinformasjon:

«I planen er det gitt følgende eksempler på problemstilling:

- I hvilken grad sikrer kommunen god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder?
- Har kommunen tilstrekkelig kunnskap om barn og unges levekår i kommunen og brukes denne kunnskapen i et systematisk forebyggende arbeid?
- I hvilken grad klarer kommunen å tilpasse tjenestestrukturen/tjenesteproduksjonen og nivået på denne for å møte de demografiske endringer?»

I sakens vurderinger står blant annet: «Saken legges (...) frem med forslag om å be revisor utarbeide utkast til prosjektplan for forvaltningsrevisjon - sosial bærekraft. Retning og avgrensning på prosjektet må kontrollutvalget diskutere. Dette for å gi revisor et bedre grunnlag for å utarbeide et utkast til prosjektplan som bl.a. skal inneholde forslag til problemstilling, avgrensning, ressursbruk og leveringstidspunkt.»

I behandlingen kom det fram at kontrollutvalget ønsker å ta utgangspunkt i kulepunkt 2, med fokus på barn og unge, utenforskap og barnevern, opp mot bærekraftsrapporten som kommunen selv har utarbeidet. Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Følgende vedtak ble gjort:

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon i henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide forslag til prosjektplan med bl.a. problemstilling, avgrensning, ressursbruk og leveringstidspunkt til neste møte.

2.1 Bakgrunnsinformasjon

Revisor legger til grunn følgende bakgrunnsinformasjon for å beskrive sosial bærekraft:

Målene for bærekraftig utvikling innen 2030 er verden sin felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, kjempe mot urettferdig fordeling og stoppe klimaendringene. For å skape en bærekraftig utvikling må det arbeides på tre områder:

- Klima og miljø
- Økonomi
- Sosiale forhold

Sosial bærekraft innebærer å sikre at alle mennesker har like muligheter til et stabilt og helsefremmende liv, og har tilgang til utdanning, arbeid og et liv uten diskriminering. Dette omfatter også å fremme tillit, tilhørighet og tilgang til gode og trygge nærmiljø. Den sosiale dimensjonen av bærekraftig utvikling handler om å sikre at alle mennesker får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv¹. Når kommunen prioriterer sosial bærekraft, legges det til rette for gode oppvekstvilkår gjennom tiltak som fremmer helse, trivsel, deltakelse og like muligheter for alle barn og unge. Dette kan bidra til å redusere ulikhet, styrke fellesskapet og sikre at barn og unge får utvikle seg i et miljø.

Sosial bærekraft er tett knyttet til både økonomisk og miljømessig bærekraft². For å oppnå sosial bærekraft må samfunnet legge til rette for rettferdig fordeling av ressurser, økonomisk stabilitet og sosial rettferdighet. Dette kan bidra til økonomisk bærekraft gjennom økt produktivitet og redusert ulikhet, noe som igjen kan styrke sosiale strukturer. Samtidig er sosial bærekraft avhengig av miljømessig bærekraft, da tilgang til rene og trygge miljøressurser som luft, vann og grøntområder er grunnleggende for menneskers helse og velferd. En helhetlig tilnærming til bærekraftig utvikling forutsetter at alle tre dimensjoner styrker hverandre gjensidig.

Kommunene har en sentral rolle i å sikre bærekraftig utvikling, inkludert sosial bærekraft. Gjennom sitt ansvar for samfunnsutvikling, arealplanlegging og leveranse av grunnleggende tjenester har kommunene direkte påvirkning på innbyggernes livskvalitet og sosiale vilkår. Eksempler på dette er:

Tjenester: Kommunene er ansvarlige for tjenester som helse, utdanning og sosialtjenester. Ved å sikre kvalitet og tilgjengelighet til disse tjenestene bidrar de til sosial inkludering og utjevning av sosiale forskjeller.

---

¹ [Sosielt bærekraftige lokalsamfunn - FHI](#)

² [Bærekraftig utvikling](#)

Medvirkning og deltakelse: Kommunene har ansvar for å involvere innbyggerne i beslutningsprosesser. Dette kan bidra til at ulike stemmer blir hørt og bidrar til å styrke demokratiske verdier.

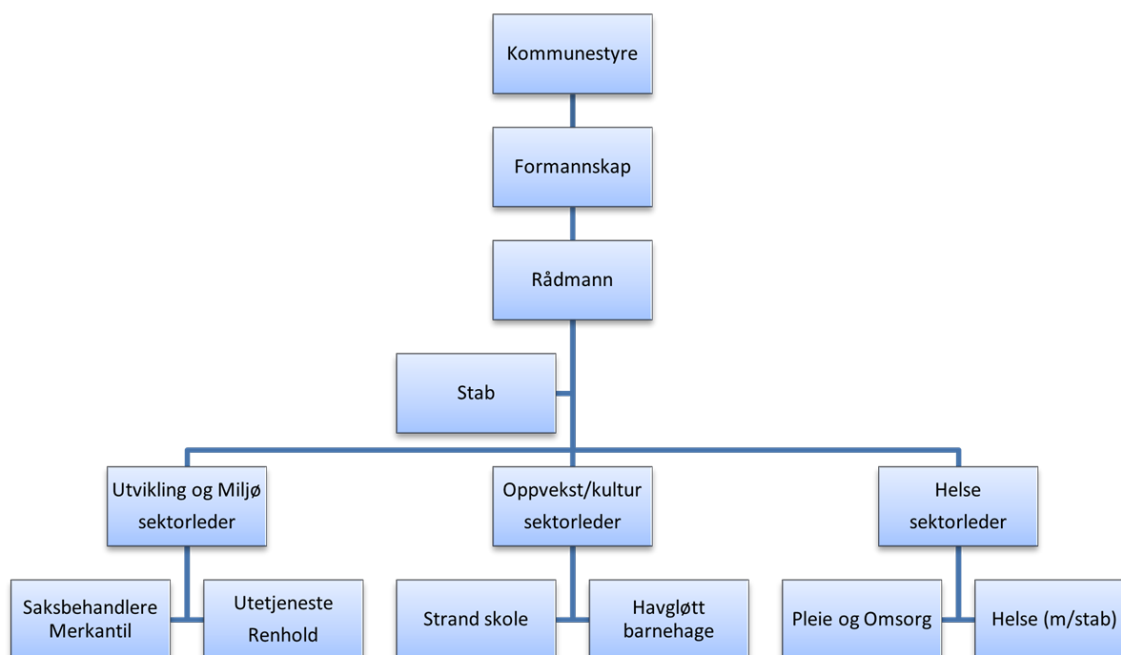
Likestilling og inkludering: Kommunene skal fremme likestilling og bekjempe diskriminering gjennom aktiv politikk, eksempelvis i arbeidsmarkedstiltak, utdanningstilbud og integrering av minoriteter.

Forebygging og folkehelse: Gjennom folkehelsearbeid og forebyggende tiltak kan kommunene redusere sosiale helseforskjeller og sikre bedre levekår for sårbare grupper.

Kommunenes ansvar er regulert i flere lover, blant annet i plan- og bygningsloven (krav om bærekraftige samfunnsplaner) og folkehelseloven (ansvar for å fremme befolkningens helse og livskvalitet). Dette gir kommunene både et juridisk og et praktisk ansvar for å fremme sosial bærekraft som en del av sin overordnede samfunnsrolle.

2.2 Om kommunen

Osen kommune har per 3. kvartal 2024 895 innbyggere³. Ifølge SSB er det 170 innbyggere i Osen som er i alderen 0-19 år i 2024. 95 er gutter og 75 er jenter. Kommunens politiske og administrative organisering er vist i figuren nedenfor (Kilde: Osen kommune, sist endret 15.04.2024).

³ [Kommunefakta – SSB](#)

Osen kommune deltar både i Fosen regionråd og Namdal regionråd. Barnevernet er organisert i Fosen barneverntjeneste, og tjenester i NAV er organisert i NAV Nord-Fosen.

Osen kommune har utarbeidet en egen bærekraftsrapport i 2024⁴. Rapporten er ment å gi en oversikt og en ståstedsanalyse av arbeidet med bærekraft i kommunen. Den er bygd opp og strukturert rundt FNs bærekraftsmål, og inkluderer de ulike dimensjonene ved bærekraft. I rapporten er det brukt en kombinasjon av kvantitative og kvalitative metoder som belyser følgende:

- Om kommunens arbeid med bærekraft, inkludert «kommunen i tall» og statsforvalterens hovedbilde
- Ståstedsanalyse
- Innbyggerundersøkelse
- Nasjonale og regionale rammer for å arbeide med bærekraft

Oppsummeringen av ståstedsanalysen viser at Osen kommune ligger godt an i forhold til mange indikatorer, men at kommunen også har forbedringspotensialer på flere områder. Revisor har nedenfor synliggjort områder i bærekraftsrapporten som er lagt fram som potensielle utviklingsområder, og som kan være relevant kunnskapsgrunnlag for denne forvaltningsrevisjonen.

Bærekraftsmål 4: God utdanning: Kommunen har hatt en økning i andelen unge utenfor arbeid, arbeidsmarkedstiltak og utdanning. I tillegg ligger kommunen bak snittet når det gjelder fullført utdanning, selv om andelen har økt i perioden.

Bærekraftsmål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst: Kommunen har en lavere andel sysselsatte enn fylkessnittet, som i stor grad kan skyldes den lave andelen sysselsatte kvinner. I tillegg hadde kommunen en større økning i sykefravær etter 2020, som fortsatt i dag er høyere enn snittet i Trøndelag.

Bærekraftsmål 10: Mindre ulikhet: Kommunen har hatt en økning i andel uføretrygdede, og har en høyere andel enn fylkessnittet. Kommunen har også en lavere andel som har fullført utdanning enn snittet.

---

⁴ [Bærekraftsrapport Osen kommune](#)

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

Revisor foreslår følgende problemstillinger for å svare ut bestillingen:

1. **Har kommunen relevant og oppdatert kunnskap om barn og unges levekår i kommunen?**
2. **Blir kunnskapen brukt i det systematiske og forebyggende arbeidet overfor barn og unge?**
3. **Iverksetter kommunen tiltak for å ivareta sosial bærekraft?**

Aktuelle tilnærminger til problemstillingene kan være:

- Arbeider kommunen for å få tilstrekkelig kunnskap om barn og unges levekår?
- Hvilke informasjonskilder er det som blir brukt, og hvordan medvirker barn og unge i kunnskapsinnhentingene?
- Bruker kommunen bærekraftsrapporten og annet kunnskapsgrunnlag i sitt arbeid med å utforme tiltak?
- Har kommunen satt i verk tiltak for å forebygge utenforskap hos barn og unge?
- Arbeider kommunen med forebyggende tiltak for at barn og unge opplever mestring og inkludering?
- Blir innbyggerne involvert i utformingen av tiltak?
- Hvordan samarbeider de kommunale tjenestene for å fange opp og ivareta utsatte barn og levekårsutsatte familier?

3.2 Avgrensing

En gjennomgang av hvordan kommunen arbeider med sosial bærekraft vil omfatte store deler av kommuneorganisasjonen. Arbeidet med bærekraft kan ikke isoleres til én sektor alene, og vil innbefatte både planarbeid og tjenesteyting både innenfor og på tvers av sektorene. Likevel vurderer revisor det som hensiktsmessig å avgrense revisjonen til å gjelde direkte og indirekte arbeid rettet mot barn og unge.

Revisor foreslår at revisjonen også avgrenses til å se på hvordan kommunen arbeider strategisk med plan og tiltaksutforming, og med å iverksette tiltak. I tillegg vil revisor se på rutiner for samhandling mellom tjenestene. Revisjonen avgrenses til ikke å innlemme gjennomgang av enkeltsaker på individnivå, og tjenester levert av andre kommuner via kommunesamarbeider inngår ikke i prosjektet.

Ifølge tilsynskalenderen⁵ planlegger Statsforvalteren i 2025 tilsyn med kommunens systematiske folkehelsearbeid for å fremme god psykisk helse hos barn og unge. Det vil være viktig å avklare eventuelt overlapp i tilnærmingen mellom revisor og statsforvalter.

3.3 Aktuelle kilder til kriterier

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Lov om barneverntjenester (barnevernloven).
- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)
- Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2026, Osen kommune
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om barnehager (barnehageloven).
- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- FNs barnekonvensjon

3.4 Metoder for innsamling av data

Det vil være nødvendig å innhente data på ulike måter, og primært ved:

- Dokumentgjennomgang av kommunens egne planer og strategier.
- Dokumentgjennomgang av evt. tiltaksplaner og hvordan disse blir fulgt opp.
- Intervjuer med ansatte (inkludert kommuneledelse) som er involvert i strategisk planarbeid og tiltaksutforming.
- Intervjuer med ansatte som leverer tjenester og iverksetter tiltak som er relevante iht. problemstillingene
- Intervjuer med representanter fra ungdomsråd og frivillig sektor.

Dokumentanalyse er en sentral metode i kommunal revisjon. Den gir tilgang til skriftlig materiale som planer, vedtak, rapporter og regnskap, og gir et objektivt grunnlag for å evaluere kommunens praksis opp mot lover, forskrifter og interne retningslinjer. Metoden er spesielt nyttig for å undersøke hvordan vedtatte strategier og rutiner er fulgt opp i praksis. Den gir også mulighet til å identifisere avvik mellom mål og ambisjoner, og faktisk gjennomføring.

En svakhet ved dokumentanalyse er at den primært baserer seg på allerede eksisterende materiale, som kan være utdatert, mangelfullt eller skrevet med tanke på å fremstille

---

⁵ [Statsforvalterne-tilsynskalender](#)

kommunen i et positivt lys. Metoden gir heller ikke innsikt i hvordan ansatte tolker eller praktiserer innholdet i dokumentene. Videre kan analysen bli tidkrevende hvis dokumentmengden er stor, og det kan være utfordrende å vurdere kvaliteten og troverdigheten til informasjonen. Disse svakhetene kan imidlertid kompenseres ved å kombinere dokumentanalyse med andre metoder, som intervjuer eller observasjon, for å sikre et mer helhetlig bilde.

Intervju er en metode som gir dypere innsikt i ansattes erfaringer, oppfatninger og praksis. Denne tilnærmingen gjør det mulig å utforske årsakssammenhenger, kontekst og nyanser som ikke fanges opp gjennom dokumentanalyse eller spørreundersøkelser.

Intervjuer gir fleksibilitet til å stille oppfølgingsspørsmål og avdekke uventede temaer. Den øker også validiteten av en undersøkelse fordi det gir mulighet for å sammenligne informasjon på tvers av kilder. Metoden er derfor viktig for å sikre en helhetlig analyse og riktig vurdering av kommunens drift og forbedringsmuligheter.

Intervju som metode kan ha noen svakheter. Det er tids- og ressurskrevende arbeid, og det er viktig å være bevisst at informasjon om praksis og opplevelser som gis i intervjuer er subjektive. Det kan også være utfordringer knyttet til hva som anses sosialt akseptable svar, kvaliteten på informasjon man får ut av et intervju avhenger ofte av intervjuers ferdigheter. I tillegg kan tolking av data være krevende og føre til feiltolkninger. Disse svakhetene kan imidlertid reduseres gjennom god planlegging, triangulering av data og systematisk analyse.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Anne Grete Wold
Prosjektmedarbeider	Anna Ølnes
Kvalitetssikrer	Tor Arne Stubbe
Kvalitetssikrer	Cathrine Berg Mortensen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	22. november 2024
Prosjektplan til sekretær	4. februar 2025
Oppstartsmøte	Innen 30. april 2025
Datainnsamling ferdig	Innen 30. juni 2025
Rapport til uttalelse	Innen 29. september 2025
Rapport til sekretær	Innen 27. oktober 2025

Steinkjer, 24. januar 2025

Oppdragsansvarlig revisor

Anne Grete Wold

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

RmRevisjon
Midt-Norge
Bidrar til forbedring

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjektnr: FR 1330	Kommune: Osen
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8 Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3	
Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 16.12.24

Rolle: Oppdragsansvarlig revisor

Navn: Anne Grete Wold

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7716 Steinkjer

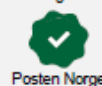
post@revisjonmidt norge.no
907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• ANNE GRETE WOLD, 16.12.2024

Forseglet av

Posten Norge

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Kontrollutvalgets årsmelding 2024

Behandles i utvalg
Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato
18.02.2025

Saknr
07/25

Saksbehandler Liv Tronstad
Arkivkode FE-033
Arkivsaknr 23/358 - 22

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalgets årsmeldingen 2024 vedtas
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret og innstiller på at kommunestyret gjør slikt vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2024 til orientering

Vedlegg

Årsmelding 2024.pdf

Saksopplysninger

Ifølge kommuneloven har kommunestyret det øverste ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå dette på sine vegne har kommunestyret kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilken informasjon og saker som er aktuelle å oversende til kommunestyret. Kontrollutvalget har hatt den praksis at forhold som avdekkes, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i egne rapporter til kommunestyret. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.

Kontrollutvalgets årsmelding er en oppsummering av arbeid i løpet av året, og er viktig informasjon om det samlede arbeidet kontrollutvalget utøver på kommunestyrets vegne.

Alle møteinnkallinger med saksdokumenter er sendt ordfører og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske nivået.

Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Kommunedirektør møter etter innkalling.

Vurdering

Skriftlig rapport om kontrollutvalgets arbeid avgis til kommunestyret hvert år. I tillegg rapporteres enkeltsaker fortløpende.

Det anbefales at kontrollutvalgets årsmelding oversendes kommunestyret med forslag om at kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2024 til orientering

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Kontrollutvalgets
årsmelding for
2024**

Innhold

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder.....	3
Arbeidet med lovpålagte oppgaver i 2024	4
Andre aktiviteter i 2024.....	7
Mer om kontrollutvalget.....	8
Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2024.....	10

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kontrollutvalget har én funksjon, kontrollfunksjonen. Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret og rapporterer bare til kommunestyret. Denne årsmeldingen er kontrollutvalgets rapport om kontrollarbeidet i 2024.

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven ansvar for

- Å påse at regnskapsrevisjonen gjennomføres etter gjeldende lover og forskrifter
- Å sørge for at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Forvaltningsrevisjoner
- Eierskapskontroller
- Å følge opp kommunestyrets vedtak om revisjonsrapporter
- Å lage budsjett for kontrollarbeidet
- Å innstille på revisjonsordning og revisjonsselskap til kommunestyret når det er aktuelt.

I tillegg til de pålagte oppgavene, kan kontrollutvalget ta opp en hvilken som helst sak som utvalget mener har et kontrollperspektiv. Utvalget kan:

- gjøre kontrolloppgaver på oppdrag fra kommunestyret
- holde seg orientert om resultatet av statlige tilsyn
- holde seg orientert om kommunen som eier ved å følge med på møtene i generalforsamlinger, representantskap osv.
- bestille orienteringer om tjenesteområder, saker eller utvalgte rutiner fra kommunedirektøren
- dra på virksomhetsbesøk for å bli kjent med kommunen og kommunens selskaper
- behandle henvendelser fra publikum

Arbeidet med lovpålagte oppgaver i 2024

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandlet i løpet av fjoråret flere saker om regnskapsrevisjon.

1. Kontrollutvalget har innhentet informasjon om at revisoren er uavhengig og kompetent til å utføre oppdraget.
2. Kontrollutvalget har holdt seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kommunens revisor har blant annet orientert om sin vurdering av risikoene i kommunen og hvordan revisjonsarbeidet er lagt opp.
3. Kontrollutvalget har dessuten fått informasjon om hvordan revisjonsselskapet arbeider for å sikre kvaliteten i regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har dermed oppfylt tre plikter, som det er pålagt å utføre gjennom kommuneloven:

- Kontrollutvalget skal se til at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, se regnskapsrevisorens uavhengighetserklæring, sak 30/24
- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om regnskapsrevisjonen, se orientering om revisjonsstrategi, sak 31/24
- Kontrollutvalget skal se til at revisjonen foregår i samsvar med lovene og regelverket, se kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen, sak 13/24 og 14/24

Kontrollutvalget har ikke hatt merknader i noen av sakene.

Uttalelsen om årsregnskapet og årsberetningen

Kontrollutvalget skal hvert år uttale seg til kommunestyret om kommunens årsregnskap og årsberetning kan godkjennes. Uttalelsen ble lagt fram for formannskapet og var en del av beslutningsgrunnlaget da kommunestyret behandlet årsregnskapet og årsmeldingen for 2023. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til regnskapet og anbefalte kommunestyret å godkjenne begge.

Forenklet etterlevelseskontroll

Dette er en form for stikkprøvekontroll av kommunens økonomiforvaltning. Kommunens regnskapsrevisor gjør én slik kontroll hvert år, og rapporterer til kontrollutvalget før 30. juni.

I 2023 kontrollerte revisoren om bestemmelsene i eget finansreglement på utvalgte kriterier ble etterlevd. Revisor konkluderte med at det ikke var grunn til å tro at kommunen ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene.

Nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget lager nye planer for begge i løpet av det første året av valgperioden.

De nye planene ble fullført i løpet av fjoråret. Kontrollutvalget fikk innspill til planene fra

- Revisjon Midt-Norge
- Kommunens administrative og politiske ledelse
- hovedtillitsvalgte og hovedverneombud
- rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Kommunestyret vedtok planene for 2024-2028 i møtet 12. september, henholdsvis sak 62/24 og sak 63/24.

Følgende forvaltningsrevisjoner er prioritert:

- a. Sosial bærekraft
- b. Økonomisk bærekraft
- c. Miljø bærekraft
- d. Arbeidsmiljø

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Følgende eierskapskontroller er prioritert

- a. Trønderenergi AS
- b. Brannvesenet Midt IKS
- c. MNA IKS
- d. Fosen Vekst AS

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planen

Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring

I 2024 har kontrollutvalget bestilt eierskapskontroll - Trønderenergi AS. Rapport forventes levert i 2025.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en undersøkelse av om kommunens virksomheter og selskaper er produktive, effektive og følger lover, regler og kommunestyrets vedtak.

I 2024 har kontrollutvalget bestilt forvaltningsrevisjon - sosial bærekraft. Rapport forventes levert i 2025.

Andre aktiviteter i 2024

Orienteringer fra kommunedirektøren

2024 Dato	SAK og TITTEL
13/2	02/24 Nummerert brev nr 2 til kontrollutvalget -
13/2	03/24 Orientering fra kommunedirektøren - Budsjett 2024 Økonomiplan 2024-2027 - utfordringsbildet
13/2	04/24 Orientering fra kommunedirektøren - Utvikling og miljø (UM)
13/2	05/24 Plan for forvaltningsrevisjon – Risiko- og vesentlighetsvurdering
13/2	06/24 Plan for eierskapskontroll – Risiko- og vesentlighetsvurdering
30/4	14/24 Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023
30/4	15/24 Orientering fra kommunedirektøren - Tilsyn og tilsynsrapporter
10/9	22/24 Oppfølging forenklet etterlevelseskontroll 2022 - Internkontroll - Orientering fra kommunedirektøren

Mer om kontrollutvalget

Møter og saksbehandling

Møteprotokollene fra utvalgets møter blir lagt fram for kommunestyret som referatsak. Kommunestyret kan dermed følge med på kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget hadde 4 møter i fjor. Utvalget sendte 3 saker til kommunestyret for videre behandling.

Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag (Konsek), NKRF – kontroll og revisjon i kommunen, og FKT - Forum for kontroll og tilsyn. I løpet av fjoråret har flere medlemmer deltatt på ulike arrangement.

Faglige ressurser

Sekretariat. Kommunen er medeier i Konsek, som er sekretariat for 48 kontrollutvalg i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Konsek er kontrollutvalgets administrasjon og tar seg av møteavviklingen, saksutredning og koordinering med administrasjonen, revisjonen og statlige tilsyn.

Revisjon. Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge, som er revisor for mer enn 54 kommuner i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Revisjon Midt-Norge leverer samtlige former for revisjon til kommunen.

Økonomiske ressurser

Kommunestyret vedtar budsjettet for kontrollarbeidet etter innstilling fra kontrollutvalget. Kostnadene omfatter kontrollutvalgets egen drift, honorar til kontrollutvalgets sekretariat og til revisjonen.

Regnskapstallene for kontrollarbeidet 2024 vil fremgå av kommunens årsregnskap som skal avlegges innen 22.02.2025.

Kontrollutvalgets medlemmer

Det er strenge krav til hvilke roller kontrollutvalgets medlemmer kan ha mens de er medlem av utvalget. De kan ikke være ansatt i kommunen. De kan heller ikke ha en ledende rolle i selskaper som kommunen eier, for eksempel være styremedlem.

- Ingen av kontrollutvalgets medlemmer har en rolle som kommer i konflikt med vervet i utvalget.

- Kravet til kjønnsbalanse er oppfylt.
- En av utvalgets medlemmer er fast representert i kommunestyret

Faste medlemmer

Lise Henriksen (Ap), leder
Morten A. Olsen (Ap)
Andreas Rødøy (BOK)
Trygve Rånes (Sp)
Nina Lillemark Pettersen – (Seter, V, Frp)

I løpet av året har Tove Haugen fratrudd vervet og erstattet av Lise Henriksen
Andreas Rødøy er kontrollutvalgets representant i kommunestyret

Varamedlemmer

Tone Engan (Ap)
Tore Green (Ap)
Marit Aune Næss (Ap)
Torill Aspaas (Ap)

Anne Marit Sørmealand (BOK)

Vidar Sørmealand (Sp)

Per Charles Sæther – (Seter, V, Frp)
Audhild Tinglum – (Seter V, Frp)
Ola Peder Buarø – (Seter, V, Frp)

Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av fjorårets virksomhet i kontrollutvalget.
Saksdokumentene ligger på sekretariatets hjemmesider,
www.konsek.no/kontrollutvalg/osen

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til kommunen og lokaldemokratiet. Utvalget mener at fjorårets virksomhet har bidratt til det, og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Kontrollutvalget, 18.02.2025

Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2024

2024 Dato	TITTEL
13/2	01/24 Referatsaker 13.02.2024
	02/24 Nummerert brev nr 2 til kontrollutvalget -
	03/24 Orientering fra kommunedirektøren - Budsjett 2024 Økonomiplan 2024-2027 - utfordringsbildet
	04/24 Orientering fra kommunedirektøren - Utvikling og miljø (UM)
	05/24 Plan for forvaltningsrevisjon – Risiko- og vesentlighetsvurdering
	06/24 Plan for eierskapskontroll – Risiko- og vesentlighetsvurdering
	07/24 Oppfølging av kontrollutvalgets saker valgperioden 2019-2023
	08/24 Kontrollutvalgets årsmelding 2023
	09/24 Innspill til kontrollutvalgsarbeidet
	10/24 Godkjenning av møteprotokoll 13.02.2024
30/4	11/24 Referatsaker 30.04.2024
	12/24 Revisjonsuttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2023
	13/24 Orientering fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor
	14/24 Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023
	15/24 Orientering fra kommunedirektøren - Tilsyn og tilsynsrapporter
	16/24 Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028
	17/24 Plan for eierskapskontroll 2024-2028
	18/24 Medlemskap i forum for kontroll og tilsyn
	19/24 Innspill til kontrollutvalgsarbeidet
	20/24 Godkjenning av møteprotokoll 30.04.2024
10/9	21/24 Referatsaker 10.09.2024
	22/24 Oppfølging forenklet etterlevelseskontroll 2022 - Internkontroll - Orientering fra kommunedirektøren
	23/24 Budsjettkontroll 1. halvår 2024
	24/24 Forslag til budsjett kontrollarbeidet 2025 - Økonomiplan 2025-2028
	25/24 Planlegging av besøk
	26/24 Innspill til kontrollutvalgsarbeidet
	27/24 Godkjenning av møteprotokoll 10.09.2024
12/11	28/24 Referatsaker 12.11.2024
	29/24 Kontrollutvalgets rolle og oppgaver - orientering
	30/24 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
	31/24 Orientering fra revisor - Revisjonsstrategi
	32/24 Forenklet etterlevelseskontroll for 2024. Risiko- og vesentlighetsvurdering
	33/24 Eierskapskontroll Trønderenergi - Bestilling
	34/24 Forvaltningsrevisjon Sosial bærekraft - Bestilling
	35/24 Kontrollutvalgets årsplan med møteplan 2025
	36/24 Innspill til kontrollutvalgsarbeidet
	37/24 Godkjenning av møteprotokoll 12.11.2024

Budsjett kontrollarbeidet 2025 - Økonomiplan 2025-2028 Ramme vedtatt av kommunestyret

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

08/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/358 - 21

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunestyrets vedtak til etterretning.

Vedlegg

Budsjett kontrollarbeidet 2025 etter kommunestyrets vedtak - fordeling av ramme.pdf
Melding om politisk vedtak - Forslag til budsjett kontrollarbeidet 2025 - Økonomiplan 2025-2028

Ikke trykte vedlegg

1. Kommuneloven kapitel 14 og 23
2. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 2
3. Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 2

Saksopplysninger

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, går det frem at kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettamme for kontrollarbeidet skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått. Kommunedirektøren har ikke adgang til å gjøre endringer i kontrollutvalgets forslag underveis i prosessen.

Budsjett for kontrollarbeidet skal dekke:

- Kontrollutvalgets egen drift
- Kjøp av sekretariatstjenester
- Kjøp av revisjonstjenester

Kontrollutvalget gjorde slikt vedtak i sak 24/24

"Kontrollutvalget slutter seg til forslag til økonomiplan for 2025 – 2028 og budsjett for 2025 med en ramme på kr. 788.000 inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven § 14-3 til kommunestyret."

Kommunestyret behandlet Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 i sak 105/24. I kommunedirektørens innstilling til formannskapet videre innstilt fra formannskapet til kommunestyret står det i punkt 25:

"Budsjettforlaget innebærer at politiske utvalg; ungdomsråd, rådet for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, og kontrollutvalg er lagt med budsjett likt 2024 nivå.

a. Kontrollutvalgets budsjettforslag er vedlagt, jf. paragraf kl §14-3. Det er også budsjettert med 2024 nivå for kontrollutvalget. Det innebærer en reduksjon fra forslaget med kr 50 000 for 2025. Kontrollutvalget hadde mindreforbruk i budsjettet i 2023 og 2024."

Kontrollutvalget fikk melding om kommunestyrets budsjettvedtak i brev datert den 16.12.2024. I dette brevet ble det vist til kommunestyrets vedtak og at budsjett for kontrollutvalgsarbeidet var vedtatt med kr 742 105 for 2025.

Kommunestyrets vedtak medfører en reduksjon i midler til kontrollarbeidet på kr 45.895 for 2025. Kontrollutvalget er bundet av avtaler samt vedtak i årsmøte i Revisjon Midt-Norge SA og representantskapet i Konsek Trøndelag IKS. Det meste av reduksjonen må derfor tas innfor kontrollutvalgets egen drift, og utgjør ca 25% av den delen av budsjettet.

Kontrollutvalget har 5 medlemmer. Under kontrollutvalgets egen drift inngår blant annet:

- Godtgjørelse folkevalgte
- Møtegodtgjørelse
- Arbeidsgiveravgift
- Abonnement aviser og fagtidsskrifter
- Beverning og representasjon
- Opplæring og kurs
- Diettgodtgjørelse, oppgavepliktige
- Transport og reise
- Kontingenter

Årsmøtet i Revisjon Midt-Norge reduserte sitt honorar med kr 13 000 for Osen i møte den 15. oktober. Dette gjør at reduksjonen kontrollutvalget må ta innenfor egen drift reduseres tilsvarende.

Ny fordeling av rammen (vist sammen med foreslått budsjett 2025 økonomiplan 2025-2028) blir slik (uthevet):

Budsjett	Budsjett etter * KST vedtak 105/24	Økonomiplan 2025-2028 jf. sak 24/24			
		Opprinnelig forslag 2025	2026	2027	2028
Kontrollutvalgets egen drift	89 100	121 500	121 500	121 500	121 500
Kjøp av sekretariatstjenester	178 000	178 000	184 000	190 000	196 000
Kjøp av revisjonstjenester *	475 000	488 000	506 000	524 000	543 000
Total ramme kontrollarbeid	742 100	788 000	811 500	835 500	860 500

*KST forkortelse for Kommunestyret.

Revidert budsjett på detaljnivå vedlegges. I det reviderte budsjettet foreslår sekretær at posten opplæring og kurs reduseres med kr 29.000, og kjøp av revisjonstjenester med kr 13.000. Ut over dette noen mindre justeringer på enkelte poster.

Vurdering

Kommunens behandling av budsjett til kontrollarbeidet er ikke i henhold til intensjon i lov, forskrift samt veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften. Kommunedirektøren har ikke adgang til å gjøre endringer i kontrollutvalgets forslag til budsjett underveis i prosessen. Kommunedirektøren kan heller ikke endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet. Bakgrunnen for dette er at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon.

Selv om budsjettforslaget for kontrollarbeidet ikke har blitt behandlet i henhold til intensjon i lov, forskrift og veileder mener kontrollutvalgets sekretariat at kontrollutvalget må respektere kommunestyrets vedtak og ta budsjettet til etterretning. Dersom kontrollutvalget mener det er viktig at kommunestyret er informert om korrekt saksgang, kan saken oversende kommunestyret til orientering.

Vedlegg

		Revidert Budsjett etter KST vedtak 105/24	Forslag sak 24/24 Økonomiplan 2025-2028			
Konto	Konto (T)	2025	2025	2026	2027	2028
108000	Godtgjørelse folkevalgte	24 000	25 000	25 000	25 000	25 000
108010	Møtegodtgjørelse	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
109000	Pensjonsinnskudd KLP	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
109020	Kollektiv ulykkes- og gruppelevforsikring					
109900	Arbeidsgiveravgift	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
110020	Abonnement aviser og fagtidsskrifter	2 600	3 000	3 000	3 000	3 000
111510	Beverting og representasjon	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
115000	Opplæring og kurs	20 000	49 000	49 000	49 000	49 000
116010	Diettgodtgjørelse, oppgavepliktige	1 000	3 000	3 000	3 000	3 000
117000	Transport og reise	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
119501	Kontingenter	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
	Sum kontrollutvalget	89 100	121 500	121 500	121 500	121 500
137000	Kjøp fra andre	475 000	488 000	506 000	524 000	543 000
138000	Kjøp fra andre regnskapsenheter som inngår i KOSTRA konsern	178 000	178 500	184 000	190 000	196 000
	Sum kjøp (Revisjon og sekretariat)	653 000,00	666 500,00	690 000,00	714 000,00	739 000,00
142900	Merverdiavgift som gir rett til merverdiavgiftskompensasjon					
172900	Kompensasjon for merverdiavgift					
	Sum funksjon 110 Kontroll og revisjon	742 100,00	788 000,00	811 500,00	835 500,00	860 500,00

Konsek Trøndelag IKS

Deres ref.

Vår ref.
24/127 - 19

Dato
16.12.2024

Forslag til budsjett kontrollarbeidet 2025 - Økonomiplan 2025-2028
Kommunestyrets vedtak

Det vises til at kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollutvalgsarbeidet på kr 788 000.

Kommunestyret i Osen kommunestyret vedtok i sak 105/24 et budsjett på kr 742 105 for 2025 for kontrollutvalgsarbeidet. Det ble i vedtaket vist til mindreforbruk i hhv 2023 og 2024.

Med hilsen

Grete Haraldsdatter Haugdal
Kommunedirektør

Kopi til
May H. Brattgjerd

Innspill til kontrollutvalgsarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

09/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/56 - 2

Forslag til vedtak

kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Trafikklysmodellen.pdf

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er å gi kontrollutvalgets medlemmer en mulighet til å drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet til et senere møte. Da kan forslag om dette fremmes gjennom denne saken. Her fattes det ikke konkrete realitetsvedtak (som i øvrige saker). Dersom det skal fattes realitetsvedtak må saken i så fall settes opp på saklisten som en egen sak.

Eksempel på tema som kan tas opp i denne saken er:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Vurdering

Trafikklysmodellen som er vedlagt, kan være en egnet modell for å vurdere om saker hører til innenfor kontrollutvalgets ansvarsområde, og om kontrollutvalget i så fall vil prioritere å følge opp saken i et senere møte.

Dersom kontrollutvalget ikke har noen innspill, kan kontrollutvalget ta saken til orientering.

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?	Ja	Delvis	Nei
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?	Ja	Delvis	Nei
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?	Ja	Delvis	Nei
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?	Ja	Delvis	Nei
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?	Ja	Delvis	Nei
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?	Ja	Delvis	Nei
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?	Ja	Delvis	Nei
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?	Ja	Delvis	Nei

Kilder:

- *Henvendelser til besvær – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Godkjenning av møteprotokoll 18.02.2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

10/25

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/56 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 18.02.2025 godkjennes.